

Debesuota, lietinga.
Saulė teka 5:32, leidžiasi 8:01.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gegužio-May 14 d., 1970 m.

Kaina 10c

114

JAV ĮVEIŽĖ IŠ KAMBODIJOS 2.000 KARIU

SPRINGFIELDAS NUTARĖ SKIRTI LĖŠAS PRIVAČIOMS MOKYKLoms

SPRINGFIELDAS. — Illinois seimelio atstovai priėmė du įstatymo projektus, kuriuos dabar turės svarstyti Illinois senatas. Abu projektai skiria lėšas privačioms mokykloms. Mokyklos gautų 29 milijonus dolerių, iš kurių būtų mokamas mokytojų algos, perkamos knygos ir kita mokymo medžiaga. Siūlymas remti privačias, religines mokyklas sukėlė karštus debatus, kuriuos buvo naudojami tie patys seni argumentai, kaip ir kitose valstijose. Vieni tvirtino, kad privačių mokyklų remimas susilpnins viešąsias mokyklas ir išvystys snobų luomą — tu, kurie siunčia savo vaikus, arba eina į privačias mokyklas.

Negrų atstovai seimelyje aiškino, kad subsidijos kitoms, ne viešoms mokykloms, dar daugiau sustiprins mokyklų segregaciją Čikagoje.

Vienas seimelio priimtas pasiūlymas skirtų kiekvienam privačios mokyklos mokiniui 60 dolerių per metus pradžios mokykloje ir 90 dol. per metus vidurinėje mokykloje. Antrasis pasiūlymas skirtų mažiau lėšų — 23,2 milijonus dol., iš kurių mokiniui pradžios mokykloje tektų 43 dol. ir vidurinėje mokykloje — 60 dol.

Čikagos katalikų mokyklų direktorius kun. Robert Clark aiškino, kad lėšų skyrimas katalikų mokykloms yra rūpintis viešosiomis mokyklomis. Privačios mokyklos yra privatus jų remėjų reikalas. Tėvai už privačių mokyklų privilegiją turi patys užsimokėti, tai jų laisva valia. Valstybė negalinti remti atskirų religinių institucijų visuomenės mokyklų mokytojų sudėties pinigais, — kalbėjo atstovė Frances Dawson iš Evanstono.

Kiti atstovai įrodinėjo, kad šis įstatymas tik atidarys duris į dvi švietimo sistemas. Illinois valstijoje, viešąją ir privačią. Balsavusieji už įstatymą remti privačias mokyklas nurodė, kad valstybės atskyrimas nuo bažnyčios nėra tas pats, kas viešųjų mokyklų atskyrimas nuo privačių mokyklų, nes mokyklos visos yra įsteigtos visuomenės naudai ir jas visas reikia remti.

Daug atentatų Santo Domingo

SANTO DOMINGO. — Dominikonų respublikoje prezidento rinkimai, kurie įvyksta ateinančią šeštadienį, sukėlė neramumų ir politinių atentatų bangą. Per dvi paskutines savaites buvo nušautas 21 asmuo ir 34 sužeisti. Dar nežinia ar šie atentatai išsivystys į naują civilinį karą. Daug kas galvoja, kad taip gali įvykti.

Rinkimuose kandidatūras išstatė tik dešiniųjų ir centro partijų atstovai. Revoliucinė Juan Boscho partija ir 10 komunistų grupių rinkimus boikotuoja, kaltindamos dabartinę valdžią, kad ji neduodanti visiems lygių teisių ir šansų. Manoma, kad šiose sąlygose rinkimus laimės dabartinis prezidentas Balaguer. Jį remia kariuomenė.

Londonė mirė generolas Anders

LONDONAS. — Sulaukęs 77 m. Londonė mirė po sunkios ligos generolas Wladyslaw Anders, kuris praėjusio karo metu vadovavo iš lenkų pabėgėlių sudaryta II-jam britų kariuomenės korpusui. Jame tarnavo ir lietuviai.

Gen. Andersas buvo gimęs Rygoje 1892 metais. Jis studijavo inžineriją, tačiau vėliau įstojo į caro armiją ir I-mame Pasauliniame kare vadovavo kavalerijos brigadai. Penkis kartus sužeistas pirmame kare ir tris kart — antrame, Andersas Vokietijai pradėjus karą prieš Lenkiją, pateko į Sovietų Sąjungą, kur buvo sumintas, jam tačiau pavyko išvengti Katyno skerdynių. Paleistas iš kalėjimo, vokiečiams pradėjus karą prieš sovietus, jis suorganizavo penkis lenkų divizijas, kurios kovojo Viduriniuose Rytuose, Italijoje ir Vok. Europoje. Lenkų korpusas pasižymėjo išmušant vokiečių jėgas iš Monte Casino, kur po sunkių kovų buvo iškeltos Britanijos ir Lenkijos vėliavos. Čia žuvo viename mūšyje virš 1.000 lenkų.

Po karo generolas Andersas gyveno Londonė, gavo britų karinę pensiją ir buvo veiklus ir įtakingas lenkų egzilės veikėjas, vadovavęs lenkų karo veteranų organizacijai. Gen. Andersas buvo apdovanotas Amerikos, Britanijos, Prancūzijos ir kitų valstybių aukštais ordinais ir medaliais.

"Aras su Vytimi"

Lenkai, gyvenę laisvame pasaulyje ir, aišku, pačioje Lenkijoje, tebeprisimena tuos laikus, kai lietuviai su lenkais buvo "lygūs su lygiais". Elta pasiekė išskirtą statusą, paskelbto Buenos Aires, Argentinoje, leidžiamo lenkų kalba savaitraščio "Głos Polski" (nr. 7). Savaitraštis palinkėjo lietuviams sulaukti savo krašto laisvės, pareiškė tikėjimą, kad abu kraštai ateity bus "gerais bei nuostabiais kaimynais", tačiau ir pridūrė, kad "mūsų sąmonėje dar gyvi laikai, šimtmečiai, kai, būdami laisvi ir lygūs, sudarė bendrą valstybę ir Aras drauge su Vytimi buvo vakarų civilizacijos užtvaramis". (E)

Neseniai iš egzilės sugrįžęs Juan Bosch kasdien kalba per radiją ir siūlo savo diktatūrą, kuri geriau išsprendtų socialinius klausimus Dominikonų respublikoje. Tuo tarpu Santo Domingo gatvėse kasdien nušaukiamas vienas ar du žmonės. Vienas nušovimas, keršto sumetimais, veda į kitą.

Amerikos aviacijos muziejuje Dayton, Ohio patalpintas ir šis, palyginti, nesenas, tik šešerių metų transporto lėktuvas XC-142A. Jis gali be įsibėgėjimo pasikelti vertikaliai aukštyn, gali skristi, pasukęs sparnus su motorais, pirnyn.

IZRAELIS BAIGĖ LIBANO PUOLIMĄ

TEL AVIVAS. — Izraelio baudžiamoji ekspedicija sugrįžo iš Libano, kur izraelitai išbuvo 30 valandų. Libano karinė vadovybė paskelbė, kad kovose žuvo 6 kareiviai ir 15 buvo sužeisti, buvo sunaikinti du Libano tankai ir keturi — sužaloti. Kiek nuostolių turėjo partizanai — n. eskelbama, izraelitai pranešė turėję 11 sužeistų. Kovose buvo numušti trys Sirijos Migai. Izraelitai apšaudė šešis Libano kaimus, paėmė ir nelaisvę 11 arabų partizanų ir sudegino 40 pastatų, kuriuos gyveno partizanai. Ginklai ir amunicija, iš partizanų atimta, buvo arba parsigabenta namo arba vietoje sunaikinta. Dešimt partizanų sunkvežimį sunaikinta kovose.

Prezidentas Nassėris, Libano ekspedicijai prasidėjus, tuoj nusisuntė į Libaną savo kariuomenės štabo viršininką gen. Mohammed Sadeką pasiūlyti pagalbos.

Izraelio štabas praneša, kad arabų pranešimai apie kovas Libane yra labai perdeiti. Sirijos parama Libanui buvusi menka. Jos artilerija pradėjusi apšaudyti Izraelio kaimus, tačiau žiniomis greit artileriją nutildė. Sirijos aviacija buvo įskridusi į Libaną pulti izraelitų, tačiau tris lėktuvus numušus, kiti daugiau nepasirodė.

Korespondentai, kurie stebėjo sugrįžtančius izraelitų dalinius, rašo, kad sugrįžo 24 tankai ir apie 300 kareivių. Arabų žiniomis mūšyje dalyvavę apie 100 izraelitų tankų. Izraelitai sakė, kad jiems atvykus į partizanų okupuotus Libano kaimus, partizanai skubiai pasišalino į kalnus. Jokių didesnių mūšių nebuvo.

Pakitimai Bendrojo Europos Rinkoj

BRIUSELIS. — Šešių Europos Rinkos valstybių užsienio reikalų ministrai nutarė padaryti pakeitimų rinkos Vykdomojo Komitetoje, sumažinant jį iš 14 narių iki 9. Anksčiau Vokietija, Prancūzija ir Italija turėjo komisijoje po tris atstovus, o ateityje turės po du. Olandija ir Belgija turėjo po du atstovus, o dabar turės po vieną, kaip ir Liuksemburgas, turėjęs vieną iki šiol.

Olandijos užsienio reikalų ministras Luns pareiškė, kad rinkos nariai pirmus pasitarimus su norinčiomis į rinką įstoti valstybėmis turės dar prieš liepos mėn. Nori įstoti į rinką: Britanija, Airija, Norvegija ir Danija. Vykdomajai komisijai pirminkaus italas. Dar neaišku, ką Italijos vyriausybė paskirs į šią atsakingą vietą.

B. Nemicko laiškas "Chicago Tribune"

ČIKAGA. — Vakar dienos Chicago Tribune laiško skyriuje įdėtas Broniaus Nemicko, Vliko vicepirmininko, laiškas, kuriame sakoma, kad Vlikas remia prezidento Nixono paskutinius veiksmus Pietryčių Azijoje ginant tautų teises pačioms apsispręsti. Laiške pasmerkiamas sovietų premjero Kosyginio pareiškimas, kad Amerikos jėgų įvygiavimo Kambodijoje. Nurodoma, kad sunku patikėti sovietų žodžiams, kada jų tarptautinių sutarčių laizymas tęsiasi jau nuo 1940 metų, kada sovietai jėga okupavo Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tų Baltijos valstybių įjungimas į Sovietų Sąjungą ir tesimas sovietų kišimosi į Baltijos valstybių reikalus netarnauja tarptautinei taikai ir susipratimui, sakoma laiške.

Sovietų Sąjunga neturi teisės kaltinti kitų, kol ji pati nepadidina savo agresijos veiksmų, sakoma Broniaus Nemicko laiške.

NEW YORKAS. — Sulaukęs 69 metų New York mirė buvęs Čekoslovakijos ministeris Adolf Prochazka, žymus čekų krikščionių demokratų veikėjas, pabėgęs iš Čekoslovakijos 1948 metais.

New York, Laisvės saloje stovinti Laisvės statula aplink neturi jokio pastatų. Paveikslė matoma Laisvės statula stovi Paryžiuje. Ji yra simbolizmas Amerikos statulos.

VIETNAME SILPNĖJA PRIEŠO VEIKLA

Kinija žadėjo paramą Kambodijos valdžiai

SAIGONAS. — Karinė vadovybė paskelbė, kad 9-tos pėstininkų divizijos 3-čia brigada ir trečdalis 4-tos divizijos jau buvo išvežtos iš Kambodijos į P. Vietnamą, į savo ankstyvesnes bazines. Gynybos sekretorius Laird antradienį pranešė senato komitetui, kad keli tūkstančiai amerikiečių jau sugrįžo iš Kambodijos. Vakar karinė vadovybė paskelbė, kad visi Amerikos kariuomenės nuostoliai Kambodijoje iki šiol buvę 101 užmuštas ir 427 sužeisti. Pietų Vietname labai sumažėjo komunistų aktyvumas, ypač Kambodijos pasienyje. Prasidėjus puolimui Kambodijoje komunistai pabandė sustiprinti savo puolimus Vietname, tačiau jie šiuo metu visiškai susilpnėjo.

Penki "balandžiai" prašo pritarimo

WASHINGTONAS. — Penki JAV senatoriai, nusisamdę pusvalandį NBC televizijos programoje, kreipėsi į "laudį", prašydami aukų, paramos savo siūlomam įstatymui pavesti. Šis įstatymas, įneštas kaip papildymas į gynybos lėšų biudžetą, uždraustų vyriausybei leisti pinigų karui ne tik Kambodijoje, kaip jau pasiūlė du senatoriai, bet neleistų išleisti nė cento karui visoje Pietryčių Azijoje po šių metų gruodžio 31 d.

Senatoriai: George McGovern, demokratas iš Pietinės Dakotos, Mark Hatfield, respublikonas iš Oregono, Frank Church, dem. iš Idaho, Charles Goodell, resp. iš New Yorko ir Harold Hughes, dem. iš Iowos prašė televizijos programos žiūrovų atsiųsti po vieną dolerį jų išlaidoms padengti ir tolimesnėms panašioms programoms organizuoti. Televizijos pusvalandis jiems kainavo 75,000 dol.

Šitoks kongreso narių kreipimasis per televiziją į gyventojus yra naujas reiškinys. Kai kurios studentų organizacijos irgi organizuoja prieš šiuo metų rinkimus kampaniją, kurioje būtų stipriai paremiami tik prieš Vietnamo karą nusistatę kandidatai į kongresą.

Maskva negavo 1976 m. olimpiados

AMSTERDAMAS. — Tarptautinis Olimpinis komitetas išrinko 1976 metų Olimpiadai naują vietą — Montrealį, Kanadoje. Žiemos žaidimai tais metais įvyks Denvery, Col.

Dėl šio parinkimo labai supykę sovietų atstovai, kurie pagaidavo, kad 1976 metų olimpiada būtų rengiama Maskvoje. Dar vienas kandidatas buvo Los Angeles. Pirmame balsavimo Maskva gavo 28 balsus, Montrealis 24 ir Los Angeles — 17. Likus tik dviem kandidatams, Maskva gavo 28 balsus, o Montrealis — 41.

Tasso agentūra paskelbė, kad Maskvos neišrinkimas esąs smūgis olimpinei dvasiai ir idealams. Balsavusieji nežiūrėję logikos ir išminties, bet savo asmeninių politinių įsitikinimų. Kai kurie vakarų atstovai galvoja, kad olimpiadas rengti yra vakarinių valstybių privilegija.

Sovietų pyktis yra didelis ir todėl, kad Tasso spaudos agentūra jau buvo paskelbusi, kad Maskva laimėjo, o po dviejų valandų turėjo tą žinią atšaukti. Montrealis pažadėjo pastatyti žaidynėms 80.000 vietų stadioną, olimpinių kaimą, plaukymo baseiną ir kitus reikalingus įrengimus. Daug pastatų bus naudojami iš Expo-67 laikų. Kaip žinoma, 1972 metų olimpiada įvyks Muenchene, Vokietijoje, o žiemos žaidynės — Japonijoje, Sapporo mieste.

Vietname, priešui pašovus helikopterį, žuvo generolas John Dillard, Amerikos inžinerijos dalinų Pietų Vietname vadas. Tai jau šeštas Amerikos generolas, žuvis šiam kare. Jo helikopteris nukrito centriniame Vietname, netoli Pleiku bazės.

Pietų Vietnamo daliniai pradėjo žygius vieškeliais nr. 1 ir Phnom Penha. Vienoje vietovėje vietnamiečiai susitiko apie 600 komunistų dalinių, su kuriuo prasidėjo kovos. Iki šiol Kambodijoje žuvo 350 vietnamiečių ir 1.600 buvo sužeisti.

Phnom Penhe šeši kambojiečiai puolė keturis vietnamiečius, ryšių specialistus, kurie buvo atvykę padėti reparačijai iš Kambodijos vietnamiečių civilių. Vienas vietnamietis žuvo. Saigono vyriausybė tuoj pareikalavo nubausti žmogžudžius ir atlyginti žuvusių giminėms. Tas įvykis kiek sugadino Saigono ir Phnom Penho santykius.

Kambodijos premjeras apeliavo į savo tautiečius, ragindamas juos laikytis budistų disciplinos ir vengti nesuspatingų su sveičiais vietnamiečiais. Premjeras Lon Nol paskelbė ir tokią komunistinei Kinijai ir princui Sihanoukui nemalonų naujieną. Po perversmo, kuris įvyko kovo 18 dieną, Kinijos ambasadorius kelis kart lankėsi pas naujos vyriausybės vadus, bandydamas padaryti "biznį". Kinija reikalauja toliau leisti komunistų jėgoms veikti iš Kambodijos ir žadėti Kinijos draugiškumą naujai valdžiai. Tik praėjus mėnesiui ir 20 dienų, kai Kinija pamatė, kad nauja Kambodijos valdžia komunistų savo teritorijoje nepakės, negavusi reikalingų pažadų iš naujos valdžios, Kinija nutraukė santykius ir pripažino prino Sihanouko valdžią egziliuje. Kinija 49 dienas bandė susidraugauti su nauja valdžia ir tik nepavykus pradėjo remti Sihanouką.

Senatas patvirtino teisėją H. Blackmun

WASHINGTONAS. — Senatas 94 balsais niekam nebalsuojant prieš patvirtino teisėją H. Blackmun į Auščiausiąjį Teismą. Tuo visus metus buvusi tuščia vieta, pasitraukus teisėjui Abe Fortas, buvo užpildyta. Senatas atmetė dviejų anksčiau prezidento Nixono pasiūlytų teisėjų: Clement Haynsworth ir Harold Carswell kandidatūras, tačiau prieš teisėją Harry Blackmun nepasiskė nė vienas senatorius.

gimus. Daug pastatų bus naudojami iš Expo-67 laikų. Kaip žinoma, 1972 metų olimpiada įvyks Muenchene, Vokietijoje, o žiemos žaidynės — Japonijoje, Sapporo mieste.

PASTABOS IŠ SOSTINĖS

Laiškas iš Washington, D. C.

Palikę debesuotą, bet šiltą Los Angeles — po vos keturių valandų skridimo atsikūrimui Amerikos — tuo pačiu ir mūsų — sostinėje, Washington, D. C. — šio metu ganta žavėtina, oras puikus, akį veria žaluma, medžių, pievų, gėlynų spalvin-gumas, vaismedžių žydėjimas primena Lietuvos pavasarį.

Abu — ir aš ir žmona — su-žavėti tokios gaivinančios gamtos vaizdų sostinėje. Padėjome į šalį orinio susisiekimo bilie-tus ir nutarėme iš Washingtono D. C., į New Yorką važiuoti au-tobusu, nežinint, kad rezervaci-jas jau turėjome lėktuve. Nutarėme pasigėrėti pavasario gam-ta ir pro autobuso langus pasi-dairyti į "country".

Ne tokios šviesios pastabos būtų apie žmones. Tiesa, ne apie tuos, kurie pastoviai sostinėje gy-vena, bet apie tuos, kurie bū-riais jau šiandien, gegužės mėn. 7 d., pradėjo į sostinę plaukti: ilgaplaukiai, barzdoti, basi, apdriskę tur būt, ir išbadėję, nes ištyrusiais ir išbalusiais veidais, žodžiu — "jaunimas" be-veik (ir, tur būt) išwalkatyno.

Stovint eilėje į Baltuosius Rūmus, susikirtau su pora to-kių barzdotių, dalinusių spaus-dintus atsisaukimus. Paėmiau, ir norėčiau tikras, kad tai pro-testo pareiškimas prieš preziden-to Nixono nutarimą žygiuoti į Kambodiją, juokdamasis paklau-siau apie ką jų propagandos la-piūkštis byloja — ar pasirodė koks naujas filmas? Ne — sa-ko barzdotiai. Norime pakeisti Amerikos politiką, — pridėjo ki-tas. Kadangi atrodė jauni (ne-žinint barzdų), tai gana aštriu-tonų pastebėjau, kad valkatos Amerikos politikos nepakeis ir kad jie geriau būtų važinėję į Maskvą, negu atvykę į Washing-toną.

Mus apsupo gerosios būrys, iš kurio mane ištraukė žmona, bi-jodama, kad nekiltų muštynės. Patekome į Baltuosius Rūmus — gatvėje palikdami barzdo-čius, atvykusius čia masinei de-monstracijai gegužės mėn. 9 d.

Yra ir daugiau žmonių sosti-nėje, kurie nepripažįsta nusisto-vėjusios tvarkos taisyklių. Tai sostinėje reziduoja kai kurie už-sienio diplomatai, ne kartą sosti-nės policija, net Užsienio Reika-tų Ministerijos (State Depart-ment) aukštus pareigūnus pa-statę į labai kelbia padėti. Mat, juos negalima areštuoti, nežin-rint kokį nusikaltimą jie bepa-darytų... Mažas nuotykis pasi-taikė stebėti man pačiam. Bū-tent — šalia mūsų viešbučio, gana imponantiškame name, isi-kūrusi Senegal Respublikos Pa-siuntinybė (Republic of Senegal). Atvažiuojame vakar (apie 4 val. p. p.) iš vidurmesčio su-tar-cab į savo viešbutį, bet ne-galime įvažiuoti į tą gatvę, kur mūsų viešbutis yra. Kaip tik tuo momentu mūsų viešbučio (ir tos pasiuntinybės) gatvės pradžio-jė sustoję juodas limuzinas, iš kurių išsėjo žibantai juodos spalvos džentelmenas, nuskubė-damas į Senegalo Pasiuntinybę, nežinint, kad automobilį paliko pačiame vidury gatvės... Mūsų (taxi) šoferis, pakraipęs galvą ap-suko apie bloką ir privežė prie pat viešbučio durų. Apie tai ne-kalbėjome, bet matėme, kad tos gatvės išvažiavimas buvo užblo-kuotas bent 10 minučių...

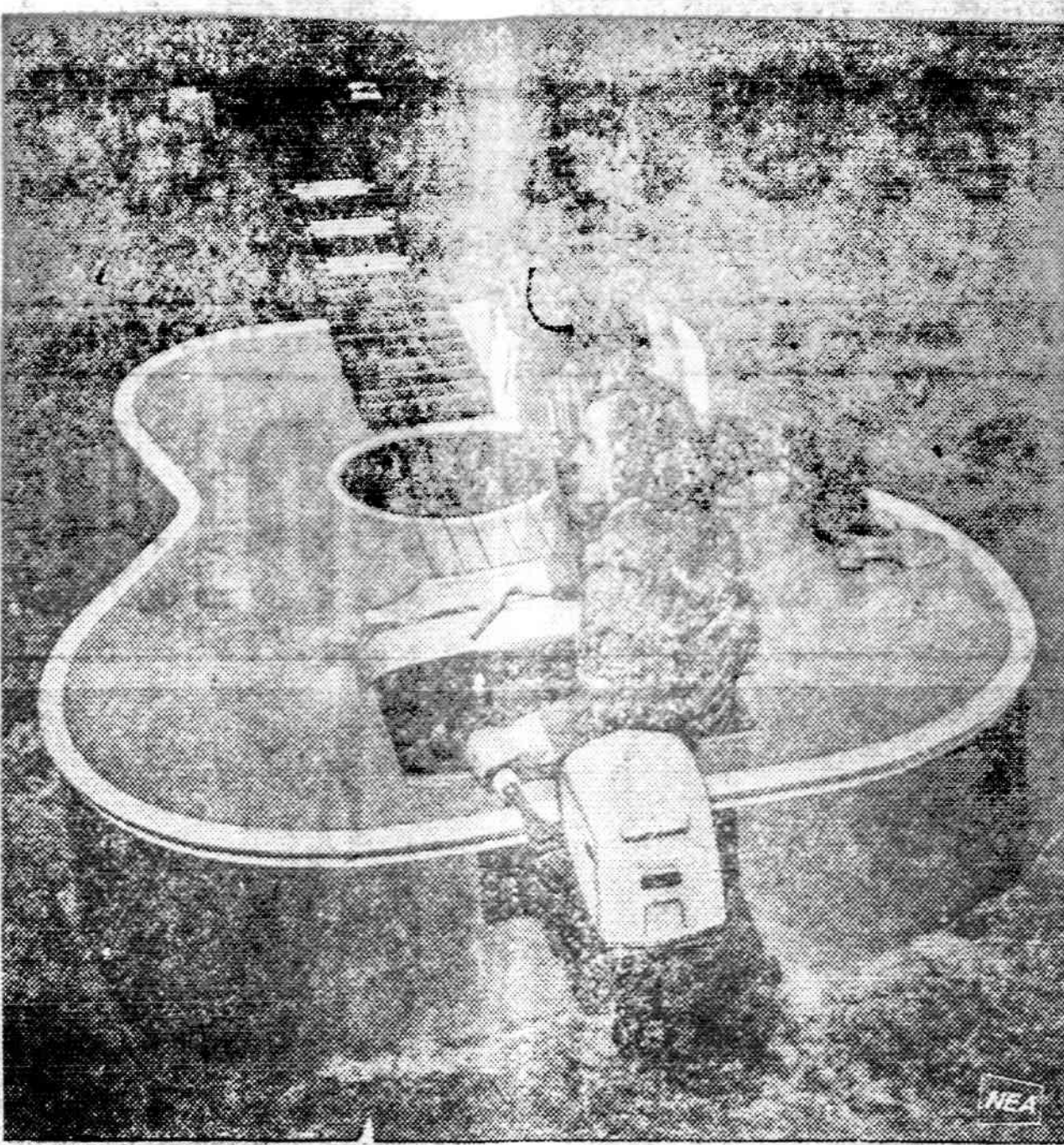
Jeigu jūs manote, kad mūsų sostinėje pašto ženklą galima nusipirkti bet kur — tai ne! Kai man centriniame pašto įstaigos pastate (Pennsylvania Ave.) nu-sipirkus pašto ženklų, vėliau, jau viešbutyje berašant atvirukus, jų vistik pritrūko — tai apė-

jės net kelių blokų krautuves ir karčiamas, nesumedžiojau nei vieno pašto ženklo... Ne taip Los Angeles mieste — čia pašto žen-klų gali gauti ne tik beveik kiek-vienoje krautuvėje, bet ir kiek-vienoje karčiameje...

Kalbant apie paštą... Centri-niame sostinės pašte imčiau keliolika atvirukų prieteliams namie ir kitur. Prieš tai langelio valdininką paklausiau, kur oro pašto atvirukus įmesti. Išeinant, jau beveik prie durų, jis pasivi-žo ir paaiškino, kad esu užlipi-nis permažai pašto ženklų. Bu-vau tikras, kad ne. Grįžus prie langelio, valdininkas, patikrinęs mano įmestus atvirukus, sulin-ko beveik dvigubas atsispausda-mas, kad suklydo, nes mano at-virukai (siunčiami į New Yorką ir Los Angeles) aplipinti rei-kiama pašto ženklais, nors ir siunčiami oro paštu. Beatspaus-tinamas paštininkas paaiškino, kodėl jis taip labai buvo susi-rūpinęs mano atvirukais: girdi, jūs aiškiai užsienietišku — (fo-reign) svetimu akcentu klausė-te, kur atvirukus įmesti, tad aš maniau, kad jie eina užsienin, bet dabar matau, jog tik čia Amerikoje, ir tad yra ok!

Jei kas norėtų sakyti, kad Amerikoje nėra sąžiningų, rū-pestingų ir mandagių valdinin-kų, — neužsiminkite apie tai man.

Baltieji Rūmai! Didingi, daro

Amerikos jaunimo tarpe gitaros taip paplitusios, kad net ir laivai gaminami gitaros formos. Pa-veiksle matoma valtis turi ir stygas, kurias beplaukiojant ežere, galima ir palampyti.

L. Bendruomenės rinkimai Clevelande

L. B. Ohio apygardos rinkimi-nė komisija paskelbė šį kandida-tų sąrašą. Žilionis J., dr. Ma-tas St., Balčianas P., Staniškis J. D., Rukšenas A. Ziedonis K. Jokubaitytė M., dr. Skrinška J., Butkus A., dr. Lenkauskas E.

Tai tik vienos grupės kandi-datai, būtent frontininkai ir po-ra jų patikėtini. Kodėl nekan-didatuoją kitų grupių žmones, kaip tai valstiečių liaudininkų, krikščionių demokratų, tautinin-kų ir kt.? Manome, kad tik to-dėl, kad P. L. B. pirm. St. Barz-dukas vėl šlykščiausiai žodžiais jų neišskoliotų. Štai ką jis tarp kitko rašė apie kitų grupių kan-didatus pereinamos tarybos rinki-mų metu (Drauge 1967.V.3 d.):

...Nuostabu būtų, jei liguistai ekstremistinių žmonių neturėtu-me ir savo tarpe. Kaip kitur, ir mūsų gyvenime jie veržias į paviršių. Ir ten, kur jiems tai pavyksta, visa vertas aukštyn kojom. Deja, ir Bendruomenės gyvenime jie ima kelti galvas. Štai kodėl mums negali nerūpėti Bendruomenės rinkimų vaisiai. Netikiu, kad mūsų ekstremistai būtų jau pajėgūs į savo rankas paimti Bendruomenę. Bet er-zelio sukelti jie gali daugiau, nei

daugiau įspūdžio iš tolo, negu iš arti ar net iš vidaus, kiek jis publikai parodomas. Viduje at-rodą daugiau į muziejų negu į šių dienų gyvenamus rūmus. Pu-blikos pareina čia tūkstančiai kasdien. Niekas jos nekontro-luoja, nekrato, įsinešk ką nori, pvz. foto aparatą; stok į ilgą eilę ir plauk kartu su mase per visus 7 kambarius publikai ro-domus. Viso Baltuosiuose. Rū-muose yra 107 kambariai. Tai daugiausia lankoma vieta sosti-nėje. Antra — J. F. Kennedy kapas Arlington kapinėse. Ji taip pat dar kasdien lanko tūks-tančiai žmonių iš įvairių Ame-rikos ir pasaulio vietų.

Sostinėje gyvena apie 100 lie-tuvių, kurių dauguma dirba val-džios įstaigose. Yra Liet. B-nės apylinkė.

Ir čia koncertavo V. Daunoras. Koncertas praėjo ramiai, niekas čia neprotestavo, klausytojų ir-gi buvo skaitlingai. Jokie triukš-mo koncertas čia nesukėlė ir nie-ko "nesuskaldė", kaip kai kas mano, kad įvyko Los Angeles. Bet apie tai daugiau kai grįšiu namo.

Dabar — iki pasimatymo New York!

Washington, D. C., gegužės 7, 1970.

SKAITYK PATS IR PARAGING KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

Elenos Tumienės poezijos rečitaliai

Šį mėnesį įvyksta dr. Elenos Tumienės poezijos rečitaliai an-glių kalba.

Gegužės mėnesio 17 dieną (sekmadienį), 8 val. vakaro po-etė skaitys Los Angeles mieste, Fellowship Hall (prie Metodistų bažnyčios) 10497 Wilshire Blvd., savo eilėraščius anglių kalba.

Kartu dalyvaus Fullerton Valstybinės Kolegijos kamerinės muzikos trio Douglas Ischar-čelo, Mary Ann Brown — pianinas ir Jenefer McKenzie — fleita) su nauja programą (Schumano, Bacho, Debussy ir kitais kūri-niais).

Gegužės mėnesio 26 dieną (an-radienį) 8 val. vakaro poezijos ir muzikos rečitalis įvyks Whit-tier College, Calif.

Šią kolegiją yra baigęs da-bartinis Amerikos prezidentas Richard M. Nixon.

Poezijos rečitaliu Whittiers miesto taryba ir kolegija nori pradėti kultivuoti meno poezijos tradicijas, nes miestas buvo pa-vadinatas garsaus Amerikos poe-to John Greenleaf Whittier (1807—1892) vardu.

Be Whittier kolegijos muzikų

rečitalyje dalyvaus ir mūsų kom-pozitorė Giedra Gudauskienė, kuri išpildys savo kūriniaus.

Zarasiškių klubo pasilinksminimo vakaras

Š. m. gegužės 9 d. Hollywood Inn svetainėje, Zarasiškių klubas buvo surengęs pasilinksmi-nimo vakarą.

Vakaras praėjo labai nuotai-kingai ir linksmai. Ramonio orkestras nebuvo tingus. Į salę prigužėjo svečių sausakimšai. Pirmininkas Stasys Bikulcius įteikė atsilankiusiems nemažą skaičių gana gerų dovanėlių. Su-sirinkusieji linksminosi iki vė-lokos nakties. Tarp kitokio, skaniai pagaminto maisto, ku-gelis bene buvo skaniausias.

S. J.

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knyga

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00. Tai geriausiaji sodrių pasisakymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu:

NAUJIEŅOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

I am an American.
Do not fold, spindle, or mutilate.

Millions of them show their pride by buying U.S. Savings Bonds. Through regular purchases where they work or bank, they've helped preserve our freedoms by investing in their country.

At the same time, they've been storing up quite a nest egg for themselves.

U.S. Savings Bonds pay a guaran- teed return. And your investment is backed by the full faith and credit of the United States of America.

Also, the interest on Series E Sav- ings Bonds isn't subject to state or local income taxes.

You can defer federal taxes on E Bond interest until you redeem the Bond.

If your Bonds are lost, or stolen, or destroyed, we simply replace them without cost.

They're safe. They're easy. They're automatic.

And they're also a reminder. A re- minder that we all have to work hard to keep what we have.

Investing in your country will do just that.

Think about U.S. Savings Bonds. It's a way to keep our country from getting folded, spindled or mutilated.

Being an American is comfortable. After all, we do have more than any other country in the world.

But sometimes we get too comfort- able. We take our leisure and our prosperity and our freedoms for granted. Sometimes we have to be reminded that it wasn't easy for us to get where we are. That the freedoms we enjoy weren't handed to us on a platter.

Of course, the great majority of Americans have great pride in their country.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

© The U.S. Government does not pay for this advertisement. The Government of the United States is not responsible for the content of this advertisement.

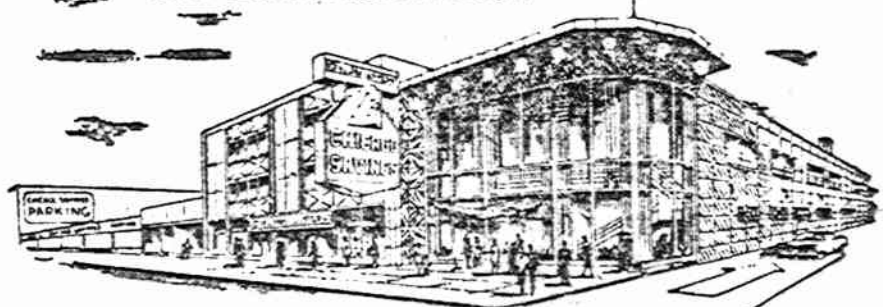
NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, MAY 14, 1970

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM

OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM

ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM

ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

ŠAULIŲ SUVAŽIAVIMAS DETROITE

L. Šaulių S-gos Tremtyje vi-
suotinis atstovų suvažiavimas
įvyko 1970 m. balandžio mėn. 25
ir 26 dienomis Detrote.

Šeštadienis, gražus, saulėtas
pavasario rytas. Atstovai, šau-
liai ir svečiai vyksta į Lietuvių
Namų. Jau gerokai prieš 9 v.
rytą baigia suplaukti iš įvairių
Amerikos ir Kanados vietovių
suvažiavimą. Gatvėje didelis au-
tomobilių judėjimas, visos aikš-
tės automašinoms pastatyti per
pildytos. Automobilai su įvairi-
omis žeriniomis spalvomis len-
teli numeriais ir valstijų pa-
vadinimais atkreipė praeivių dė-
mesį.

Lietuvių Namuose didelis judė-
jimas ir visur girdisi įvairūs gar-
sai, kalbos, juokai.

Stebint iš šono, girdi nuosir-
džius pasisveikinimus ir įvairi-
us vardusariant. Girdi nu-
sistebėjimus taip netikėtai susi-
tikus. Girdi žeriant komplimen-
tus, girdi bukių garsus. Girdi
žodžius, kad susenai, prailai...
Visų nuotaika gera. Visų nuo-
taika šventadieniška.

Iškilmų salėje vyksta regis-
tracija. Atvykusius atstovus re-
gistruoja: Marija Šimkienė, Li-
dija Mingelienė, Vincas Tamo-
šiūnas ir Stefanija Kaunelienė.
Užsiregistravusiems prisišaukia
gražios išvaizdos auksinės spal-
vos rėmeliai su identifikacijos
rašu ir trispalviu kaspinu. Kas-
pine įrašyta LŠST atstovų suva-
žiavimas Detrote 1970 m. IV 25
ir 26 d. ir šaulių emblema.

Š. S-gos suvažiavimo iškilmi-
nų posėdžio programą: suva-
žiavimo atidarymas, prezidento
kvietimas, vėliavų įnešimas, JAV
ir Kanados himnai, mirusių na-
rių pagerbimas, garbės ženklų
įteikimas, sveikinimai, prof. V.
Mantaus paskaita ir vėliavų iš-
nešimas.

Šaulių S-gos atstovų suvažiav-
imo iškilmingas posėdis buvo
pradėtas š. S-gos pirm. V. Išga-
naičio žodžiu. Jis pakvietė ir gar-
bės prezidentą: J. Šepetį, V.
Alantą, S. Jakubicką, E. Janku-
tę, gen. J. Černių, K. Veikutį,
prof. V. Mantautą, kun. J. Bo-
revičių ir sekr. adv. A. Budrec-
ką. Įnešus vėliavas buvo sugie-
dota Amerikos ir Lietuvos him-
nai. Amerikos himną giedojo I.
Vizgirdaitė, o pianinu palydėjo
R. Rukštelė. Po to buvo pa-
gerbti tylos minute mirusieji
šauliai: garb. narys prof. Simo-
liūnas, red. Petrauskaitė ir šau-
liai Vaicaitis. Apdovanotiems
garbės ženklais S. Butkaus kuo-
pos šauliams Leonardui Sulciui
ir Antanui Šiurkui š. S-gos pirm.
V. Išganaitis įteikė žymenis,
kuriuos prisegė gen. J. Černius
su M. Šnapščio palyda.

Sveikino žodžiu suvažiavimą:
gen. J. Černius, V. Mantautas,
V. Alantas, žurnalisto S-gos var-
du, J. Šepetys, Ramovės vardu,
kun. J. Borevičius, LB CV var-
du, K. Veikutis, Vilniaus Kraš-
to S-gos vardu, S. Jakubickas,
LAS vardu ir E. Jankutė.

Algirdas Budreckas perskaitė
gautus sveikinimus raštu.
Sveikino: garb. narys adv. R.
Škipitis, garb. narė S. Pūtvytė,
Mantautienė, garb. narys A.
Mantautas ir garb. narys K. Mus-
teikis, S. Lozoraitis, dipl. šefas,
J. Kajeckas, Lietuvos atstovas,
P. Daužvardis, Lietuvos gen.
konsulas Chicagoje, J. Bielskis,
Lietuvos gen. kons. Los Angeles,
J. Žmuidzinaitis, ken. kons., Toron-
te, V. Sidzikauskas, vyskupas V.
Brizgys, prel. M. Krupavičius,
J. Valiūnas, Vliko pirm., L. Va-
liukas, Rez. Rem. K-to pirm.,
kun. G. Kijauskas, B. Nainys,
LB CV pirm., P. Molis, LSB vyr.
skaut., J. Švedas, Kūrėjų-Sava-
norių pirm., T. Blinistrobo pave-
dimu J. Švoba, ALTS vardu ir
Baltic Veterans Corps, Toronto,
kapitonas M. Randa.

Prof. V. Mantautas savo trum-
poje paskaitoje prisiminė š. S-
gą įkūrėją V. Pūtvių. V. Pūtvis
turėjo savo filosofiją ir pažiūrą
į valstybę, tautą ir t. t. Prele-
gantas savo paskaitoje nagrinė-
jo V. Pūtvio idėjas filosofinėje
plotmėje.

Išnešus vėliavas buvo užbaig-
tas iškilmingas posėdis.
Posėdžiui pirmininkavo Vla-
das Išganaitis ir sekretoriavo Al-
girdas Budreckas.

Pertraukos metu atstovai ir
svečiai buvo pavaišinti užkan-
džiais, o vėliau programos darbo

Šaulių S-gos suvažiavimo garbės nariai ir išrinkti pareigūnai: iš kairės sėdi: M. Šnapštys, kun. J. Borevičius, S. Kaunelienė, garb. narys V. Išganaitis, K. Kodaitienė, š. S-gos pirm. V. Tamošiūnas, prof. V. Mantautas, gen. J. Černius, E. Pūtvytė ir adv. Alg. Budreckas. Iš kairės pirmoje eilėje stovi: S. Jakubaitis, K. Miklovaitis, S. Bernatavičius, P. Padvaikas, J. Šostakas, J. Baublys, N. Vitkus, S. Jakubickas, V. Šarka. Iš kairės antroje eilėje stovi: K. Klinkauskas, V. Keturakis, J. Švoba ir V. Mingela. Foto K. Sragauskas

dalis. Darbo posėdžiui buvo su-
darytas prezidiumas: garb. pir-
mininkas prof. V. Mantautas,
pirm. M. Šnapštys, vicepirm. K.
Kodaitienė. Sekretoriatai sudarė:
S. Kaunelienė, V. Mingela ir K.
Daugvydas.

Darbo posėdis pradėtas vėlia-
vų įnešimu ir jam perdavus suvažiav-
imo pirmininkui. Tą atliko š.
S-gos pirm. V. Išganaitis.

Nutarta daug laiko negaišti,
todėl pranešimai buvo kondens-
uoti, bet išsamūs. Kiek ilgiau
buvo sugaišta prie S-gos pirmi-
ninko rinkimų. Atsisakius V. Iš-
ganaičiui nuo kandidatūros, su-
važiavimas š. S. pirmininku iš-
rinko Vincą Tamošiūną.

Po to buvo renkami pareigū-
nai. Iš rinkimų rezultatų, atro-
do, labiausiai vyrauja Chicago
ir Detrote. Š. S-gos centro val-
dybos sastatas: S. Jakubickas I
vicepirm., K. Miklovaitis, II vi-
cepirm., V. Keturakis, sp. sek.
vadovas, J. Šostakas, jaun. sek.
vadovas, S. Bernatavičius, izd.,
P. Padvaikas tiek. sk. vadovas,
kun. J. Borevičius, kult. sk., M.
Vitkus, jūr. š. vadovas, J. Baub-
lys, I sekr., J. Švoba, II sekr., K.
Kodaitienė, š. m. vadovė, V. Min-
gela, spaud. ir inf., P. Petrušai-
tis, T. Trimito redakt., S. Joku-
baitis, narys ir A. Gintneris,
kand. Garb. teismo: gen. J. Čer-
nius, pirm., A. Budreckas, M.
Šnapštys, nariai ir V. Šarka,
kand. Kontrolės Kom.: Adolfas
Jodkas, S. Radzickas ir K. Kli-
nauskas.

Tai kas programoje buvo nu-
matyta pirmos dienos suvažiavi-
me visi nurodyti punktai buvo
išsemti.

Vakare atstovams ir svečiams
buvo suruoštas rautas. Lietuvių
Namų didžioji salė buvo pilna lai-
dyvių. Buvo atlikta meninė pro-
grama.

Programą atliko Detrote jau-
nimas: Barbora Ūsaitė, Irena
Vizgirdaitė, Ramonė Rukštelė,
Birutė Januskaitė, Irena
Svetickaitė, pranešėja.

Barbara Ūsaitė tikrai parodė
pianistės sugebėjimus. Detrote
jaunimo programa gera. Rei-
kia tik jais džiaugtis ir palinke-
ti, kad jie savo gabumus-talen-
tus neužmestų. Rautas praėjo
draugiškoje nuotaikoje. Apie vi-
durnaktį visi skirstėsi.

Sekmadienį, 8-tą valandą ry-
tą lietuvių radijo valanda prikė-
lė mus su lietuviškų melodijų
garsais. Programoje buvo mi-
nimas suvažiavimas.

Šv. Antano bažnyčioje įvyko
pamaldos, kurias atliko kun. J.
Borevičius. Jis savo pasakytame
pamokslė kėlė mūsų tautos gol-
gotą ir vis perpindamas ir akcen-
tuodamas, kad ypač šauliai turi
puoselėti, budėti ir įgyvendinti
nuosirdumą ir meilę ne tik tar-
psavyje, bet ir lietuvių tarpe.
Prie didžiojo altoriaus buvo išri-
kiuotos vėliavos. Išeinant para-
du iš bažnyčios pastebėjau žmo-
nes braukant ašaras nuo veidų.
Pamaldose daugelis šaulių buvo
uniformuoti.

Po pamaldų šauliai vėl susi-
rinko į Lietuvių Namus, kur bu-
vo svarstomi įvairūs reikalai
bei sumanymai.

Algirdas Budreckas perskaitė
Rezoliucijų Komisijos nutari-
mus, kur buvo prisimintas mū-
sų tautos genocidas, pasisakyta,
kad šauliai išliktų ne tik geras
lietuviams, bet ir šio krašto loja-
liais piliečiais. Pasveikintas pre-
zidentas Richardas Nixonas. Re-
zoliucijos buvo suvažiavimo vien-
balsiai priimtos.

LA. VAICIONIENE

KLAIDOS BLOGBYBĖ IR GĖRYBĖ

Atsakymas L. Sagiui

Kiekvienas, ypač viešas prasi-
lenkimas su tiesa, jeigu nėra
nusistatymas, įsitikinimas, už-
sispyrimas ar bloga valia, o tik
klaida, yra atitaisomas. Ir čia
bus atitaisyta. L. Sagi teisin-
gai nurodė ir šiaip paaiškėju-
si klaida, savaime atsiradusi
dėl susiklostiusių aplinkybių
"situacijos".

Jūs, L. Sagi, klausiate, ar aš
"šia savo Naujienose parašyta
istorija" tikiu.

Pirma. Naujienos yra tiek
mano, tiek ir jūsų. Jos deda ir
apie jūsų vadovaujamą Grandi-
nėlę, anot - jūsų, pasipylusios
straipsnius nuo pradžios jos
veiklos sulig šiuo paskutiniu, i-
kurį turiu atsakyti.

Antra. Aš parašiau ne kokią
niekad negirdėtą neregėtą pasa-
ką, bet, apskritai kalbant ir ži-
nant, ne pirmą ir vieną šia reiš-
kinį, taigi galintį kartotis.

Trečia. Ar aš savo Naujienose
parašyta istorija tikiu? Aš
nesu linkusi tuojau bet kuo ti-
kėti. Bet šiuo atveju savo pa-
rašyta Naujienose visa istorija
tikėjau. Jeigu nebūčiau tikėju-
si, nebūčiau rašiusi. Juk iš okup.
Lietuvos atsiųstieji ar, pagal tai-
sykles, pasikvietieji, atvykusie-
ji pas gimines, draugus, pas
juos ar kitur sustoję, ne tik bū-
na palydimi, bet ir šen bei ten
apevojami. Ne vienas iš jų
yra kvietęs, įkalbinėjęs ne viena
mūsų išėję kultūrininką, meni-
ninką, sportininką... važiuoti
į "žydičios kultūros" Lietuvą
"pasidalinti" kultūros meno lai-
mikius. Ne vienas kvietėjęs
kaip mano istorijoje parašyta,
taip ir atsakė: Ir kai kas yra
buvęs okup. Lietuvoje nuvykęs,
ar net visai išvykęs. Ar nebuvo
nuvykęs su sportininkais jūsų
vadovaujamojo sambūrio muzi-
kos vadovas? Tikėjimas dar ga-
lėjo susitvirtinti, kai daugelis
matė J. Lingį Grandinėlės spek-
taklyje Čikagoje 1969 m. gruod-
žio mėn.

Tai kodėl būtų neįtikėtina, jei
L. Sagi J. Lingį kaip svečią ar
pažįstamą, dargi to paties kul-
tūrinio darbo asmenį būtų paly-
dėjęs pamatyti ir G. Breichma-
nienės ar kitų tautinių šokių?
O iš jų tinkamiausiąjį sambūrį
kviesi į Lietuvą. Man apie tai
pasakojusiems, supratu, irgi
nebuvo neįtikėtinas reiškinys.
Tik įterptinis sakiny "reikia su-
prasti, prisidėti prie Lenino
šimtmečiui ruošiamų pagerb-
tųjų, noroms - ne - noroms įsi-
pinti į nevyntantį garbės vaini-
ką" yra mano. Ir, manau, nėra
tuščias. Kam gi daugiau šie
1970 m. ir okup. Lietuvoje ski-
riami, jei ne Lenino garbei?
Kam kitam, sakau, noroms - ne
- noroms pinami kultūrinį ran-

gų minėjimų iškilmių vainikai,
jei ne Lenino garbei? Kas kitas
yra apdovanojamas garbės žen-
klais, jei ne pynejai (noroms -
ne - noroms) tų vainikų? O
mano parašytoje istorijoje nėra
net pasakyta, kad L. Sagi kal-
bamoje repeticioje buvo, kad
jis ten girdėjo tą pokalbį.

Bet, kaip jūs, L. Sagi, rašote
- "Nėra to blogo, kas neišėitų į
gerą", tai į gerą ir išėjo, einant
"Juo toliau į girią, juo daugiau
malų" randama. Rysium su
mano istorijoje atpasakotu to
pokalbio faktų ir su ta klaida, su
jūsų, kaip ir turėjo būti, dėl tos
klaidos atsišaukimu, paaiškėjo,
kad 1969 rudenį iš okup. Lie-
tuvos buvo atsiųsti, ar pagal tai-
sykles kieno nors atsiųstieji, du
"tautinių" šokių mokytojai. Vi-
soje okup. Lietuvoje vyriausias
J. Lingys - į Ameriką, vienas
iš vyresniųjų K. Poškaitis - į
Kanadą.

Kokio rango okup. Lietuvoje
yra L. Lingys, visiems žinoma.
Kas yra Poškaitis, parašyta
"Teviškos Žiburių" 1970. IV. 2
d. nr. iš "Gimtojo Krašto".
"Gimtasis Kraštas" kovo 19 d.
paskelbė pernai viešėjusio Kazio
Poškaičio išpildžius "Suk, suk
ratelį". Rašinio autorius (...) "
dabartinis Vilniuje liaudies me-
no rūmų choreografijos skyriaus
vedėjas, respublikinių dainų
švenčių vyr. šokių vadovas, su-
kūręs šokius "Kolūkio lauke-
liai", "Audejėle"..." ir kt.

Straipsnis baigiamas: "Per-
skaiciūs K. Poškaičio rašinį, ne-
tenka stebėtis G. Breichmanie-
nės užimta pozicija. Ji, matyt,

nujautė, kad K. Poškaitis yra
dvilypis žmogus - ir choreo-
grafas ir propagandistas".

1969 m. Kanados lietuvių die-
nų išvakarėse, kaip sako G.
Breichmanienė, tas Poškaitis ir
buvo jos šokių su scena supa-
žindinimo repeticioje. Į Poš-
kaičio tikią kietą pastabą, kad
Gyvalaro mokytoja su šokiais
yra atsilikusi šimtą metų, o gra-
žių tautinių drabužių lietuviai iš
viso neturi, - mokytoja Breich-
manienė atsakė, kad tai tikslin-
ga, nes ji moko šokius savo se-
nos tautos ir jos mokyklos. Pa-
rodė keletą labai gražių tauti-
nių drabužių. O kviečiamą į
Lietuvą, atsakė, kad važiuos į
Lietuvą ir niekieno nekviečia-
ma, kai tik Lietuva bus laisva
- nepriklausoma. Poškaitis
teigė, kad kaip tik dabartinėje
Lietuvoje aukščiausias kultūri-
nis žydėjimas.

Aš ir kiti žinoję šį patį fak-
tą, nežinojome ar buvome pa-
miršę, kad, be Amerikoje, Cle-
velande, sustojusio J. Lingio ir
ši bei tą veikiančio, Kanadoje

vieši susidomėję mūsų tauti-
niais šokiais lyg ir instruktō-
rius, Poškaitis. Tai ir įvyko ta
aplinkybinė "situacija" klaida,
dabar paaiškėjusi, kad L. Sagi
J. Lingio į Hamiltoną nėra ly-
dėjęs. O Gyvalaro mokytoja ne
su vienu iš įdėvių Hamiltone
nėra kalbėjusi. Mat, Kanada bu-
vo ne J. Lingio propagandos plo-
tas, o Poškaičio. Tada veiksmo
faktas pasitinka tas pats, tik ne
vieno veikėjo, o dviejų gerai su-
vaidintas.

(Bus daugiau)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar-
nauja taupymo ir namų
paskolų reikalus visos mū-
sų apylinkės. Dėkojame
Jums už mūsų parodytą
pastikėjimą. Mes norė-
tume būti Jums naudingi
ir ateityje.

Sąskaitos apdraustas iki
\$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND
SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4440 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings
All accounts com-
pounded daily -
paid quarterly

6%

2 Years Savings
Certificate
(Minimum \$5,000)

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVIŠKŲ
KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl.
Abu tomai minkštuose viršeliuose pardodami už \$4.00,
o Lietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Raginkite savo apylinke
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du
didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra,
jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-
druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš
10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-
nesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo
9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liudžius, RAŠTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žosėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IS ISTORIJS OKANU ATEINA LIE-
TUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapočinskas, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA,
154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-
RIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliskis, ŠVENTADIENIS UŽ MIEŠTO, 356 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingela, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas
ir darbai. \$6.00
11. Adomas P. Jasas, BUK PALAIMINTASI \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais
viršeliais \$2.00, kietais \$4.00
13. Juozas Švalistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE, \$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, \$10.00
17. Petronėlė Orinaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA,
310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl.
angliškai. \$4.00
20. Pranyš Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti
paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money
orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-600

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsienioose:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pingus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Visai nefeljetoniškai skamba

Dr. Juozas Jakštas, nepatenkintas šių metų bal. 29 d. įžanginiu "Ne maliavoja, bet moliavoja", atsiuntė Naujienuoms atsakymą, kurį spausdiname kitoje šio puslapio vietoje. Savo atsakymą mūsų viduramžių istorijos specialistas pavadino "Feljetoniškas atkirtis", bet pačioje pradžioje turime pasakyti, kad labai jau ne feljetoniškai jis skamba.

Dr. Jakštas, priėjęs išvados, kad minėto įžanginio antraštė esanti išradinga, toliau vis dėlto tvirtina, kad "rašėjas" ją "sukombinavo" iš "užtiktos vienos raidės klaidos". Jeigu jau ten buvo klaida, tai ji galėjo būti paties autoriaus, arba rinkėjo, arba geriausio atveju, nestropaus korektoriaus, bet jokių būdu ne raidės klaida. Jeigu jau yra kas feljetoniško visam daktaro atkirtyje, tai pastangos kurio nors neapdairaus specialisto klaidą suversti ant vienos raidės pečių ir jo būdas tą reikalą skaitytojams lietuviškai pasakyti. Dabar aiškėja, jog tai buvo paprasta korektūros klaida. Mes suminėjome ir tokią prielaidą, bet nenorėjome tikėti, kad mūsų jauni mokslininkai, kartais savitėmis silaulė savo mēnraščio pasirodymą dėl ilgai užtrukusio korektūros klaidų šūkavimo, būtų praleidę tokią nematą moliavojimo klaidą. Korektūros klaidų, kaip matyt, pasitaiko ne vien dienraščiuose, bet ir jokių klaidos palikti nenorinčių daktarų leidiniuose.

Bet dėl tos "vienos raidės klaidos" nebūtume rašę įžanginio. Jį rašėme dėl to, kad istorijos mokslus studijavę ir gerai juos baigę mūsų daktaras, pradėjo naudoti labai jau nemokslinius metodus. Iš viso, istorija byloja, pasakoją, dėsto ir mus moko apie praeitį. Tas mokslas toks didelis, kad ir istorikai nepajėgia visko aprėpti. Jie specializuojasi vienoje istorijos srityje. Vieni kruopščiau studijuoja giliają senovę, kiti viduramžius, tretie specializuojasi paskutinio šimtmečio arba net šio šimtmečio praeityje, bet istorikai dar nestudijuoja būsimos istorijos. Tuo tarpu daktaras Jakštas, gvildendamas bendradarbiavimo problemą, pradėjo pasakoti koks tas bendradarbiavimas bus ateityje. Daktaras mano, kad jis turi teisę daryti "genetišką prognozę", bet mums atrodo, jog tai bus tikrai spėliojimas, o ne mokslo daviniais paremtas tvirtinimas. Ateities pranašavimais ir spėliojimais užsiima kiti žmonės, bet ne mokslininkai.

Daktaras tiesiog stebisi, kaip tokio Amerikos lietuvių laikraščio, kaip Naujienu, redakcijai galėjo būti pa-

FELJETONIŠKAS ATKIRTIS

Mūsų spaudoje dažnai pasitaikantis nuomonių pasikeitimas įvairiais tautiniais visuomeniniais klausimais yra iš esmės teigiamas reiškinys. Jis pagyviną spaudą, pažadina skaitytojų dėmesį bendruomeniniam gyvenimui ir padeda ryškinti jo gerąsias ir blogąsias puses. Bet tam dera tik nuomonių pasikeitimas ar, paprastai, polemika vadinamas, kuris vedamas dalykiškoje plėtimėje, vengiant asmeninių išpuolių. Deja, tokios polemikos retos tėra mūsųose.

Įžangioje jo disertacija. Jeigu tai būtų buvusi kitokio laikraščio redakcija, tai daktaras dar suprastų, bet tokio laikraščio žinios apie mažai kam žinomą jo darbą tiesiog ji stebina. Ir kas blogiausia, kad "30 su kaupu metų praeitis taikliai nusakytą" ir pats disertacijos pavadinimas "tarsi iš knygos išskaitytas". Kitame laikraštyje spausdinami tikslūs duomenys būtų "akademinės žinios", bet Naujienuose nurodyti tikslūs faktai daktarui atrodo tik "postringavimas", matyt, paprastiems žmonėms, arba kaip daktaras sako "dilia-prosto narod". Naujienuose negėda prisipažinti, kad jos rašo paprastiems žmonėms. Tokių žmonių lietuvių tarpe yra daugiausia, todėl ir turime tokį didelį skaitytojų skaičių. Naujienuos skaito paprastai žmonės, bet jas paskaito ir ne tokie jau paprastai, arba kurie įsivaizduoja, kad jie nėra tokie jau paprastai, kaip didelė mūsų tautiečių dauguma. Svarbu, kad Naujienuos skelbia tikslus faktus ne tik apie nepaprastus mūsų žmones, bet ir apie jų dirbamą darbą. Naujienuose nėra jokio istorijos instituto specialistų disertacijoms vertinti, bet Naujienu redakcijoje dirba žmonės, kurie ilgų metų laisvalaikį pašventė lietuvių tautos kovoms už laisvę ir gerbūvį pažinti ir turėti bent apčiuopiamą nuovoką apie žinomesnio lietuvių įnašą į tautiškumą mūsų kraityje. Istorijos mokslų daktarą gali stebinti, kad tokio laikraščio redakcijoje gali būti žmonių, turinčių žinių ir apie jo įnašą, bet tikrovė, kaip jis pamatė, yra tokia.

Mes taip pat žinome, kad istorikui mokslininkui nedera pranašauti ir netinka spėlioti. Rimti mokslininkai pataria operuoti faktais, ne spėliojimais. Nieku nepagrįsti daktaro spėliojimai apie kažkokius tam tikslui paviestus istorijos mokslo specialistus. Dar mažiau pagrindo yra daktaro įtarimui, kad įžanginį apie moliavojimą būtų rašęs geras istorijos mokslų daktaro kolega. Gausių daktaro kolegų įtarinėjimui numesti čia tvirtiname, kad minėto įžanginio nerašė nė vienas geras ar ne toks jau geras Dr. Jakšto kolega. Tai skelbiame dar ir todėl, kad Dr. Jakštas, susitikęs su savo kolegomis, nesiustų kaltas dėl mėsio nepagrįsto įtarimo. Jį parašė šio laikraščio redakcijos narys, kuris yra įsitikinęs, kad mokslininkui ateiti pranašauti nederėtų.

Dr. Jakštas negali tvirtinti, kokios rūšies lietuvių bendradarbiavimas bus už dešimties metų, nes šiam pranašavimui yra visai priešingų pranašavimų. Sovietų Sąjungos generolas Grigorenko pranašauja, kad sovietų karo vadai dar šiais metais nuvers Kosyginą valdžią ir komunistus pavarys nuo valdžios. Jeigu gen. Grigorenko pranašavimas išsipildytų, tai kokio likimo susilauktų Dr. Jakšto pranašavimas apie lietuvių bendradarbiavimą? Tada mokslininkas Jakštas galėtųsi, kad jis padarė nemokslinę žingsnį — pranašavo ateitį.

J. JAKŠTAS

tautietis klausimu. Stengiausi pasvarstyti dalyką iš mūsų vad. tremtinių visuomenės psichologinio dešimtmečių buities perspektyvos. Rašinyje nepatiko "Naujienu" redakcijai ir ji davė atkirtį minėtu vedamuoju.

Jau pirmas toks bombastiškas sakinytis ženklina kovingą redakcijos nuotaiką. "Daktaras Juozas Jakštas, Clevelande gyvenantis, viduramžių istorijos specialistas, pradėjo versti iš gėronės amatu". Po to seka lyg ir akademiskas postringavimas, kaip jis tuo kad ir neišradingu daktarų pasidarė. 30 su kaupu metų praeitis taikliai nusakytą ir pats disertacijos pavadinimas būtų tarsi iš knygos išskaitytas. (Tik prieš "kriščiūnų" turėjo eiti "Vakarų"). Tiesiog stebiuosi, kaip tokio Amerikos lietuvių laikraščio, kaip "Naujienuos", redakcijai galėjo būti iš arti pažįstama mano disertacija, kai ji pačiai mūsų visuomenei mažai žinoma. Mat, humanitarinių mokslų fakultetas išspausdino jos vos 300 egzempliorių ir jie nebuvo skirti parduoti. 150 paėmė pats universitetas išsiuntinėti įvairioms mokslo įstaigoms vidaus ir užsienio ir 150 davė man pačiam pasiimti. Per porą metų jų apie pusę išdalyčiau ir kitą pusę pardaviau jau vokiečių okupacijos metu vienai Kauno knygų parduotuvei. Štai tik šios parduotosios ir galėjo kiek pasklisti visuomenėje. Labai stebėčiausi, jei iš jų bent vienas egzempliorius būtų atsidūręs "Naujienu" redakcijoje.

Redakcija ne tik pristato mane daktarą visuomenei, bet dar ir vertina mano viduramžių specialisto kvalifikaciją. Taip elgdamasi redakcija dedasi lyg kokių istorijos institutų, kur sėdėtų specialistai istorikai. Ką gali žinoti? Gal redakcija ir pasitelkė koki istoriką specialistą ad hoc ir jam pavedė tą straipsnį sumesti, nes, kiek man žinoma, "Naujienu" redakcijos štabas istorikų su aukštaisiais mokslo lais neturi. Ko gero, gal tas palaptingas istorikas dar mano koks buvęs geras kolega. Jei taip, tai kam jam slėptis, kam pulti iš pasaly, prisidengus redakcijos kraisė? Juk pasalūnai, moderniška kalbant, sniperiai, morališka smerkiami. Ar negražiaiau būtų pasirašyti vardą, pavardę, atseit, stoti į "kovą garbingą". Tai būtų padidėjęs ir vyriškiau.

Po tos akademinės įžangos jau nukrypsta tiesiog į feljetonišką kelią, kai, pasigavus uždžio tik vienos raidės klaidą, leidžiamasi net į trijų žodžių prasmės aiškinimą. Čia nežinomas redakcijos rašėjas stengiasi, kaip žmonės sakyti "priskaldyti iš pliauskės vežimą". Ir kam tas

Kingsport, Tennessee šerifai daug kalnuose surastą privačią degtinę gamyklą. "Moonshine" vardu plačiai žinomas naminis viskis yra labai mėgiamas "hillbilly" gerimas.

reikalinga? Atsakymas aiškus: pašiepti, sumenkinti tą "neišradingą viduramžių specialistą" ir parodyti, kad jis "praėjo dešimtmečio Amerikos lietuvių istorijoje" visiškai neišmanėlis. Jam pašiepti, sumenkinti dera tas pasigautas žodis (lyg kokia geležėlė) "moliavoja", kurį rašėjas su ypatingu pomėgiu įvairiai linksniuoja. Žinoma, ironiškai, bet pajuokti galima viską, jei tam turima palinkimų ir sąžinė leidžia. Bet kas iš to? Tai tik skaitytba "dilia-prosto narod".

Baigęs feljetonavimą, redakcijos rašėjas eina su ypatingai įprasmintu žodžiu "moliavoja" į pačią klausimo šerdį — bendradarbiavimą. Ir štai paskelbė didelę naujieną: "Pirmą bendradarbiavimo klausimą iškėlė Bimba". Iš tikrųjų Bimba ir jo sebrams joks bendradarbiavimo klausimas negalėjo kilti, nes jie bendradarbiavo nuo 1940 m., kada siuntė padėkos raštą į Maskvą už Lietuvos "išvadavimą". Tokiais bendradarbiais jie paliko ir iki šiol. (Bet ne apie bimbišką bendradarbiavimą čia eina kalba).

Nei Bimba, nei joks kitas asmuo, aplamai, iškėlė bendradarbiavimo klausimą. Jį iškėlė pats gyvenimas mūsų išeivikos buities raidoje. Jei jam iškilti turėjo kiek itakos pašalinis veiksnys, tai tegalėjo būti vien pasirašytoji tarp States Departmento ir Maskvos kultūrinio bendradarbiavimo sutartis, kur

atnaujinta, berods, ir iki šiol galioja. Redakcija tik probėgimis užsimena ją, įvedama į tušią frazeologiją. O ji verta aiškiau nusakyti vien iš respekto States Departamentui, kuris, tur būti, turėjo pagrindo ją pasirašyti.

Man net džiugu matyti šiame redakcijos kad ir išpuoliniame straipsnyje manojų rašinio net užoti, pašiepti, pajuokti galima viską, jei tam turima palinkimų ir sąžinė leidžia. Bet kas iš to? Tai tik skaitytba "dilia-prosto narod". Baigęs feljetonavimą, redakcijos rašėjas eina su ypatingai įprasmintu žodžiu "moliavoja" į pačią klausimo šerdį — bendradarbiavimą. Ir štai paskelbė didelę naujieną: "Pirmą bendradarbiavimo klausimą iškėlė Bimba". Iš tikrųjų Bimba ir jo sebrams joks bendradarbiavimo klausimas negalėjo kilti, nes jie bendradarbiavo nuo 1940 m., kada siuntė padėkos raštą į Maskvą už Lietuvos "išvadavimą". Tokiais bendradarbiais jie paliko ir iki šiol. (Bet ne apie bimbišką bendradarbiavimą čia eina kalba).

Nei Bimba, nei joks kitas asmuo, aplamai, iškėlė bendradarbiavimo klausimą. Jį iškėlė pats gyvenimas mūsų išeivikos buities raidoje. Jei jam iškilti turėjo kiek itakos pašalinis veiksnys, tai tegalėjo būti vien pasirašytoji tarp States Departmento ir Maskvos kultūrinio bendradarbiavimo sutartis, kur

manymui nepritaria, nes principiniai nepripažįsta nelegalių metodų. Kas buvo tie karininkai D. Slezevičienė nesužinojo. Jos vyras laikė šį reikalą griežtoje paslapyje". (35 - 36 psl.)

BENDRADARBIAVIMAS APIE M. SLEZEVIČIŲ

A. Sugintas straipsnyje "Bendrojo darbo bare" tvirtina:

"Jis buvo ne tik didelis politikos ir visuomenės veikėjas, bet ir žymus advokatas".

"...Buvo Lietuvos Advokatų Tarybos ilgametis narys ir vėliau pirmininkas. 1926 m., nuėjęs vyriausybės, bylas man pavedė globoti ir atstovauti. Mėgo advokato profesiją. Išeinant į Ministrus pirmininkus, Lietuvos Advokatų Taryba surišo išleistuves Metropolit restoraną. M. Slezevičius be kita ko pareiškė, kad jis su širdgėla pasitraukia iš labai mėgiamo advokato darbo ir jam būsią labai malonu vėl kada nors grįžti ir advokato lentelę prikalti prie savo buto durų... Po perversmo jis vėl grįžo advokatu. Kolegos priėmė su išskętomis rankomis. Vėl grynė teismuose žmonių pažeistas teises ir, kur tik reikėjo, kovoję prieš neteisėtą santvarką". (46-47 psl.)

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienuos"

RAŠO R. K.

MYKOLAS SLEZEVIČIUS

4 Taip pat šifru buvo išvardinti kaimai, kuriuose toji pagelba turėjo pasirodyti. Mūsų komendantūra tuoj tą kaimų vardus iššifravo. D. Slezevičienė, sako, pati mačiusi tą raštelį ir jo turinį gerai prisiminanti. L. Gira gavo tą raštelį iš kažin kokių ryšininkės, kuri buvo persirengusi elgeta.

Lietuviams pradėjus energingai veikti, sukilimas pačioje pradžioje buvo užgnauzėtas. D. Slezevičienė yra giliai įsitikinusi, kad Lietuvą išgelbėjo M. Slezevičiaus greitai veikimas. Jeigu jis būtų klausęs A. Smetoną, tai lenkai būtų paėmę valdžią ir savo rankas.

Vėliau pamisėjo, kad lenkų sukilimas buvo iš anksto įsakyta apsaugoti A. Smetoną, o su kitais vyriausybės nariais pasielgti pagal reikalą". (32 - 34 psl.)

"...Netrukus po lenkų sukilimo likvidavimo Slezevičiaus išvyko pailsėti į užsienį Naubeimam. Grįžo į Lietuvą viena Slezevičienė, nes vyras užtruko su reikalais Berlyne. Virbalio stotyje susitiko vilnietį teatralą Radzevičių, kuris paklausė:

— Kodėl. Tanista, grįžti viena? Ar vyras išsigando?

— Kodėl gi jis turėjo išsigąsti?

— Nejaugi nežino? Visas Kaunas kal-

ba, kad A. Smetona tik ir laukia jo grįžimo ir žada suimti už nepaklausymą POW reikalu.

D. Slezevičienė tuoj pat grįžo į Eitkūnus ir telegrama pranešė vyrui ką girdėjusi Virbalyje. Bet M. Slezevičius už poros dienų grįžo į Kauną ir jo niekas nesuėmė. Tačiau kalbos nenurimo. Esą iš tikrųjų A. Smetona norėjęs M. Slezevičių suimti". (34 psl.)

Apie 1926 m. gruodžio 17 perversmą D. Slezevičienė be jokių svyravimų griežtai tvirtina:

"Perversmas nebūtų įvykęs, jeigu M. M. Slezevičius tada būtų buvęs sveikas".

"...Kaip tik tuo metu jis turėjo sunkų gripą. Keletą savaitių išgulėjo lovoje su aukšta temperatūra. Todėl negalėjo atsi-dėjęs sekti visų įvykių. Prieš kurį laiką Kaune sklido gandai, kad ruošiamasi nuversti vyriausybę..." (35 psl.)

"...Kai prieš pat sukilimą jau sergantį M. Slezevičių applanė Krašto apsaugos ministeris pulk. J. Papeckys. Ministeris pirmipinkas ji tuoj paklausė ar jis atliko, kas jam buvo patarta. Bet J. Papeckys ramiausiai atsakė, kad nebuvo reikalo ką nors daryti, nes esą visiškai ramu. Šis atsakymas M. Slezevičiaus nepatenkino ir labai susirūpinęs kreipėsi į Vyriausiojo Štabo viršininką pulk. K. Škirpą, klausdamas kodėl nieko nedaroma. K. Škirpa aiškino, jog jis savo kompeticijoje viską atlikęs,

kas reikalinga, bet esą visa bėda, kad dauguma veiksmų priklauso Krašto apsaugos ministeriui. Be to, dar aiškinosi, kad jis pats buvęs užimtas didelio kariuomenės reorganizavimo plano paruošimu". (35 psl.)

Pati perversmo eiga Slezevičių namuose:

"Kai naktį iš gruodžio 16 į 17 d. įvyko perversmas, Seimas buvo išvaikytas, pas Slezevičius atskubėjo žemės ūkio ministeris dr. Jurgis Kriščiūnas ir pranešė liūdną žinią. Vos M. Slezevičius suspėjo apsiręgti tuoj kažin kas pradėjo smarkiai belsti į duris. D. Slezevičienė, neatidarydama durų, paklausė:

— Kas čia?

— Čia Lietuvos karininkai! — pasigirdo atsakymas.

— Durys uždarytos. Aš jūsų nematau, ką gali žinoti? Gal jūs kokie piktadariai... — suabejojo D. Slezevičienė.

— Tai Lietuvos kariuomenės įžeidimas! — pasigirdo piktas balsas. Durys buvo išlaužtos. Įsiveržė du karininkai. Už durų ant laiptų matėsi pilna jaunimo. D. Slezevičienė tu karininkų pavardžių neatsimena. Žino tik, kad vienas jų vėliau buvo iškeliaujęs į Rusiją.

Karininkai M. Slezevičių išvežė į Kariuomenės štabą. Kitą dieną, šeštadienį, jis grįžo namo su pablogėjusia liga. Teko vėl atsigulti į lovą.

Sekandį dieną atėjo gen. Vladas Nagevičius ir 2-jo pulko vadas pulk. Jonas Petraitis, kuris buvo išvedęs ir gatves kare-

vius, pasirodęs ginkluotiems veiksams. Juos įleido vėl D. Slezevičienė, kurios gen. V. Nagevičius paklausė:

— Kur ponas Slezevičius?

— Jis serga. Jūs gerai žinote, kur mūsų miegamasis, — atsakė D. Slezevičienė.

— Mes gi Jūsų draugai! — įtikinėjo Nagevičius.

— Tik pažūrėkite į išlaužtas duris...

— parodė Slezevičienė.

Svečiams priėjus prie M. Slezevičiaus lovos pulk. J. Petraitis puolė ant kelių ir su ašaromis maldavo:

— Slezevičiau, dovanok! Aš buvau suklaidintas! Aš pražudžiau Lietuvą!

M. Slezevičius liūdnai atsakė:

— Ką gi aš galiu padaryti gulėdamas lovoje?

Nejaukia tylą nutraukė V. Nagevičius:

— Pirmininke, yra didelis bolševikų pa-

vojus... Kareiviai ant Žaliojo tilto užmušė karininką... Reikia gelbėti padėti. Padė-

kite mums surasti Seimo pirmininką dr. Staugaitį legaliai perduoti valdžią...

Nors pasikalbėjimas tęsėsi gana ilgai, bet M. Slezevičius nieko nepažadėjo.

Po kelių dienų Felicijos Bortkevičienės butan atėjo būrys karininkų. Jie prašė tarpininkauti ir atsiimti M. Slezevičiaus ką daryti, esą kariuomenėje žmonių, kurie pasiryžę padaryti ginkluotą kontrperversmą ir atstatyti buvusią padėtį. Pasikalbėjęs su F. Bortkevičiene, M. Slezevičius liepė pranešti tiems karininkams, kad jų su-

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Resid. telefonas: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telefonas: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir sešadienį, tikrai susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2707 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
antr., penkt., sešt., 10-4, ir
seštadienį, 10-2 val.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu,
skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir seštadienį, uždaryta
Ofiso telefonas: PORTsmouth 7-6000
Resid. telefonas: GARDen 3-7278

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
Prima tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIŠKAS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso telefonas: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seštadienį
nuo 9 iki 12 val. Trečiadienį, uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. R. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadienį, ir trečiadienį, uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
Resid. telefonas: GILson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonas GI 8-6195

Ir lietuviai piketavo sovietų parodą

Kaip jau žinome iš spaudos, mokslo ir pramonės muziejuje Chicagoje vyko sovietų foto paroda. Parodai vadovavo, be dviejų rusičių ir vieno rusų, ir lietuvius Osvaldas Aleksa. Parodą visą laiką piketavo sov. pavergtų tautų žmonės. Praeitą šeštadienį piketavo juos ir lietuviai. Lietuviams atstovavo Alta, Bendruomenė ir Pavergtų Tautų minėjimo atstovai. Iš viso lietuviai nešiojo 9 prieš sovietus plakatus. Plakatuose pažymėta sovietiniai brutaliūs veiksmai lietuvių tautai ir visoms pavergtoms tautomis.

Be to dar, juos piketavo lenkai, čekai, latviai ir bohemai. Viename plakate šalia kūjo su piautuvu išpašyta ir svastika. Vaizduojamas Stalinas su Hitleriu "bruderschaft" geriant.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai. Protezai. Med. Bandžai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadienį 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

GRADINSKAS
AM-FM RADIJŲ
KAINOS PRASIDEDA NUO
\$1500
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ŠIA VASARĄ TRYŠ
EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ
Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tris dienas. Vietų skaičius ribotas. Registruokitės tuojau. Išrūpiname leidimą ilgesnį laiką pabūti Lietuvoje. Paruošime dokumentus atsikviesti gimines Amerikoje.
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

RANGE FIRE IS WILDFIRE

Šiaip be piketotojų iš lietuvių tik keli matėsi.
Idomu, kad mūsų piketotojai po pietų išvažiavo į namus. Tačiau du jauni vyrukai anksti namo nesutiko važiuoti ir, pasiėmę po didesnį plakatą, ketino iki vakaro piketuoti. Po pietų turėjo atvykti ir kelios lietuvaitės piketuoti.
Pačioje parodoje nieko įdomaus. Įvairių barzdų prikabinėta, o viduryje didelis Lenino paveikslas. Žmonių lankantių šią parodą, nedaug matėsi. Parodos prižiūrėtojai (rusas dvi rusikės ir lietuvis Osvaldas Aleksa) labai mandūs.
Teko matyti toks vaizdas: aukštokas, gerokai liesas, apie 70 metų amžiaus su žilais ūsais senelis, perėjęs visus skyrius ir atėjęs prie rusų ir rusų pradžioje rusiškai kalbėti: "Kvaila Amerika, kad leidžia jums žmones apgaudinėti. Jūs ir paviekslų nemokate gražiai padaryti. Ir kas iš tų jūsų paviekslų ar knygų, jeigu ten tik vėnas melas. Pas jus žmonės vargsta ir neša sunkią vergiją. Š... jūs ten turite. Va, Amerika ir Kanada jus nuo bado gelbsti. Kviečiu milijonus bušelių siunčia".

Isiškia rusas ir klausia: "Kaip ilgai jūs Amerikoje gyvenate?"
Senelis: "Jau daugiau kaip 50 metų".
Rusas: "Tikrai po revoliucijos laikais buvo sunkus gyvenimas. Visko trūko, bet dabar kai ko mes turim daugiau negu Amerikoje yra."

Senelis: "Nemeluok kaip medžiotojas (kak ochotnik), vargsta ten pas jus žmonės, kaip niekur kitur. Juk aš tik praeitais metais buvau savo tėvynėje Lietuvoje ir iš giminių visą teisybę patyriau."

Išgirdęs minint Lietuvą, priėjo lietuvis Aleksa ir lietuviškai prabilo: "Nesibark, seneli. Jeigu tau kas nepatiko, parašyk ten į kampe stovinčią svečių knygą".

Senelis: "Nemoku ir nerasysiu. Gėda girti tokį kraštą, kurį aš būdamas pensininkas turiu pats susisvaržyti ir artimus gimines šelpti". Apsigrižo ir išėjo.

Prie įėjimo į parodą čekai ir lenkai platino atsisaukimus, kuriuose pažymėti sovietų "gerieji darbai".

1939 m.: rugpjūčio 23 d. Staliniui su Hitleriu susitarus, pradėtas II pasaulinis karas.

1940 m. Baltijos valstybės: Lietuva, Latvija ir Estija aneksuotos.

1940 m. balandžio mėnesį 15,000 lenkų karininkų ir intelektualų nužudyti Katynė.

1944 - 1945 m. lenkų patriotai ir veikėjai prieš vokiečius pogrindyje kariai suimami ir Sibirą išsiunčiami.

1948 m. komunistai nužudo čekoslovakijos laisvės kovotoją Jan Masaryką.

1956 m. Vengrijos sukilėlių baisios skerdynės.

1968 m. rugpjūčio 20 d. invazija į Čekoslovakiją.

1970 m. 1 milijonas dolerių skiriamas šiaurės Vietnamui, kad galėtų žudyti laisvai norinčius gyventi pietvietnamiečius.

Baigiama klausimu, kada sovietai suteiks laisvę 100 milijonų žmonių, gyvenančių už Geležinės uždangos.

Stasys Juškėnas

CICERO
Masiliūnas išrinktas Clyde Parko prezidentu
Clyde Parko taryba praeitą pirmadienio vakarą išrinko Mike Masiliūną nauju prezidentu ir John Kujawą viceprezidentu.
Komisionierius John Maruna pirmiau buvo nominavęs Frank

Novaką. Kujawa nominavo Masiliūną. Novakas, kuris buvo tarybos prezidentu per praėjusius 8 metus, savo vardą ištraukė ir Masiliūnas buvo išrinktas be opozicijos.

"Aš manau, kad jis norėjo pakiltum", pasakė Masiliūnas. "Aš jaučiu sau garbę būti parinktu tam darbui ir aš žadu ateityje mūsų bendruomenei padaryti". Jis pridūrė, kad tas darbas nėra lengvas ir ateinančiais metais bus dar sunkesnis, kadangi Clyde Parko taryba perima Cicero Rekreacijos Asociacijos programą.

"Mokesčių mokėtojai yra mūsų svarbiausias rūpestis ir aš pasistengsiu, kad tos programos už kiekvieną dolerį duotų geriausių dalykų."

Cicero gyventojai to nusipelnė ir Clyde Parko taryba visuomet stengėsi tokių suteikti", pasakė Masiliūnas.

Masiliūnas dar pasakė, kad jis tikisi sekančiame mitingą praversti pagerinimų komiteto, finansų komiteto ir teisų komiteto paskyrimą.

Kipro Bielinio palikimas
1965 m. mirusio Kipro Bielinio paliktas testamentas New Yorko teismo buvo patvirtintas šių metų sausio mėn. Pagal testamentą paskirti pinigai buvo išmokėti šių metų vasario mėn. Lietuvos Tėvynės Institutui (Lithuanian Research Institute) buvo išmokėta \$5,787.86, tačiau ligi šio laiko neteko pastebėti spaudoje, kad L. T. Institutas būtų apie tai painformavęs visuomenę.

Be to, L. D. S. P. Egzilyje gavo \$4,342.65. Dar yra paskirta \$3,000 L. D. S. P. Literatūros Fondui velionio parašytos knygos "Gana to jungo" išleidimui ir \$3,000 premijai už parašymą mokslinio ar beletristinio veikalo apie rusų bolševikų ir vokiečių nacių okupuotoj Lietuvą vykdant teroristinius veiksmus ir genocidą.

Pijus Venclova
Testamento vykdytojas

LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ BANKETAS
Bus išdalintos stipendijos

Lietuvių Prekybos Rūmų metinis stipendijų banketas įvyks sekmadienio vakare, gegužės 17, 1970, Ambassador Hotelio Guild Hall salėje, kaip praneša Prekybos Rūmų prezidentas Kazimieras G. Oksas.

Vedamoji banketo programos tema bus šimtmetis nuo lietuvių įsikūrimo Illinois valstijoje. Dr. Petras Dauzvardis, Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje, tyrinėjo ir surinko daug žinių apie pirmuosius lietuvių imigrantus, kurie čionai įsikūrė 1870 metais. Pirmąją

šią atvykusių lietuvių grupę sudarė 18 jaunų vyrų, kurie vedė geležinkelio bėgius tais laikais buvusius dideliam pareikalavime. Kultūrinis lietuvių įnašas į šio krašto gyvenimą per šimtą metų augo ir plėtėsi.

Pagal senas tradicijas, pagrindinė programos dalis bus stipendijų išdalinimas jauniems, gabiems studentams. Šio komiteto pirmininkas yra Dr. Joseph B. Jerome, o nariai — Bruno Gramont ir Vyto Shukis.

Be Prekybos Rūmų stipendijų, dar bus Metropolitan State Banko, atsovaujamo jo prezidento James G. Badger, Jr., ir Illinois Valstijos Reprerzentanto Frank D. Savicko duodamos stipendijos.

Muzikalinė programos dalis bus išpildoma Anitos ir Christine Giedraitis. Sokioms ir pietų metu gros John Byansko orkestras.

CTA nebaigiamos bėdos

Chicago Tranzito administracijos (CTA) bosai ne tik tebesiskundžia artėjančių bankrotu ir grąsina autobusų važmą pakelti iki 50 centų, jei iki birželio 15 d. ar liepos 1 d. nebus daug milijonų dolerių pašalpos; jie jau kelia naujų sumų reikalavimą naujiems pagerinimams.

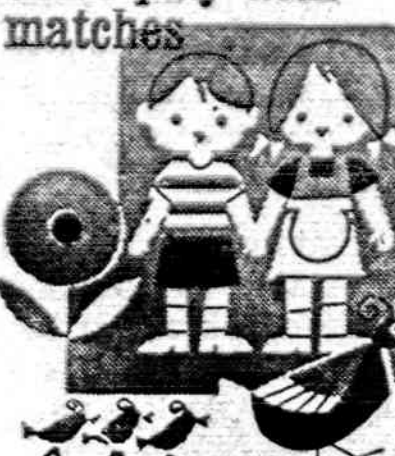
CTA esanti skubiai reikalinga mažiausiai 200 naujų išskeltųjų traukinių vagonų ir apie 1,000 naujų autobusų, kadangi visas autobusų trečdalis esąs daugiau kaip 15 metų senumo.

Universitetų riaušės kelia studentų mažumą

Apskaičiuota, kad paskutinių riaušių pasekoje Chicago universitetas, kuriame studijuoja 10,000 studentų, buvo uždarytas tik 1,300 studentams reikalaujant. Illinois un-to Chicago Circle studijuoja 7,000 studentų, o langų daugybe, padeginėjime ir kt. piktdarys-tėse dalyvavo 1000 "studentų". Pagarsėjusiam Kento un-te, kur studijuoja 22,500 studentų, tragedija išprovokavo apie 500 "studentų" būrys. Illinois universitete Champaign, Ill., iš 40,000 studentų demonstracijos, privedusios prie šio un-to uždarymo, dalyvavo 2,000. Niekam nebe naujiena, kad tie riaušiniškai, siekiantieji Amerikos aukštojo mokslo destruktijos, atvirai prisipažįsta išpažįstą Markso, Lenino ir Mao mokslus".

PRANEŠIMAI
— Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubas mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 17 dieną 1 val. po pietų Hollywood svetainėje, 2417 W. 48rd St. Nariai malonėkėte atsižvelgti į aptarti klubo reikalus, kurių yra daug.
Rožė Didžiagalviene, rašt.

KEY'S FRIENDS
don't play with matches

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikai, antskapių papuošimai ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GRoovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽNOMIS VIRTŲ
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginea 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIEŖOSE
5 — NAUJIEŖOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, MAY 14, 1970

Marilyn Gambill holds up Bank of America's \$1000 travelers cheque, designed and introduced for countries where potentates and businessmen prefer large amounts for business and bartering transactions. B of A adds a word of caution: unless you are a businessman or a foreign potentate the \$1000 cheque might bring some problems when traveling abroad.

Kunigas prieš pašalpa bažnytinėms mokykloms

Sv. Marijos bažnyčios Bunker Hill, Ill., klebonas ir Piličių už S. edlinį Tiesingumą pirmininkas kun. Kazimieras F. Gerutis (Gierut) liudijamas Illinois senato švietimo komisijoje skatino nepriimti biliaus, kuriuo siūloma skirti valdžios subsidijas parapijinėms ir kitokioms priemonėms mokykloms. Savo trijų valandų pranešime kun. Gierut perspėjo, kad "vaikai yra skatinami daryti spaudimą į savo tėvus, kad šie rašytų prašymus dėl atstovams, reikalaujantiems skirti iš valstybės fondų 29 milijonus dolerių subsidijų mokykloms".

"Tūkstančiai laišku, kuriuos jūs gaunate, yra cenzūruoti", perspėjo tėvas Gierut senatorius, paaiškindamas, kad tie laišškai

neužlipinti yra surenkami ir po to (jau užlipinti) išsiunčiami į Springfieldą. "Aš niekada dar nemačiau katalikų hierarchijoje tokio spaudimo dėl jokio kito reikalo, net aborto reikalo", kalbėjo klebonas.

Senatorius Joseph Krasowski (lenko tėvo ir lietuvės motinos kikiškis), kurs yra tos 29 milijonų dolerių subsidijos siūlytojas, aiškino, kad jis tą subsidiją skaito kaip šalpos ar laidos programos dalį.

"Ne, tai yra jūsų klaida, kurią jūs pakartotinai darote", atkirto kun. Gierut.

Kitas liudytojas, Katalikų Priėmimo Valstybinę Pašalpą pirmininkas William Welsh iš Glen Ellyn, kurs yra katalikų šv. Jono mokyklų mokytojas, iš savo pusės pareiškė, kad subsidijos prašytojai vartoja "bauginimo taktiką". Jie grasiūna, kad įvyks masinis privačių mokyklų uždarymas, jei pašalpos nebus duota, bet tai yra ne tiesa.

Kelių tūkstančių narių Pasaulinių Sąjungos advokatas Leo Jordan iš Blumington, Ill., klausia, dėl ko to subsidijos biliaus rėmėjai nepateikia tikslios katalikų mokyklų finansų apykrės? "Mūsų vyskupai laiko savo rankose pinigines virveles ir nerodo jokios intencijos parodyti savo finansų nei mūsų Sąjungai, nei Illinoiso legislaturai", pasakė adv. Jordan.

Kelių tūkstančių narių Pasaulinių Sąjungos advokatas Leo Jordan iš Blumington, Ill., klausia, dėl ko to subsidijos biliaus rėmėjai nepateikia tikslios katalikų mokyklų finansų apykrės? "Mūsų vyskupai laiko savo rankose pinigines virveles ir nerodo jokios intencijos parodyti savo finansų nei mūsų Sąjungai, nei Illinoiso legislaturai", pasakė adv. Jordan.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Krizė kriminalo sindikato

Pranešama, kad ligšiolinis Chicago gėmsterių "karalius" arba kriminalo sindikato bosas Jackie (Lackey) Cerone, kurs su keturiais kitais sėbrais praėitą savaitę buvo nuteistas už gėmsteriavimą, davė įsakymą nugalaboti savo amato tarnautoją Louis Bombacino, kurs, kaip paaiškėjo buvęs FBI agentu ir išdavęs visas Ceronės ir jo sindikato piktybes. Bombacino per dvejus metus buvęs milijoninio gėmsterių "biznio"

Bankų plėšikams ateina sunkios dienos. Los Angeles banke atskirai sėdinti, gerai apsargota, tarnautoja, gaudama iš prekinės salės klientų pakeidavimus, televizijos aparate mato ir pati klientą. Priekinėje saleje pinigai netaikomi ir plėšikas ne nežino, kur ir kas juos stebi.

operatorius, visas "operacijas" pranešdamas kur reikia.

Tiesėjas Ceronei ir jo 4 sėbrais kalėjimo bausmės paskirs šiomis dienomis ir Chicago kriminalo sindikato paliks be boso. Į Ceronės sostą numatomi du kandidatai — garsūs rakietieriai Fiore Buccieri ir Charles Nicoletti, bet abu nerodą didelio noro tų karštų pareigų imtis, taigi Cosa Nostra šeima atsidūrė rimtoje valdžios krizėje.

Mokinių mūšinės
Gage Park mokyklų

Praeitą antradienį Gage Park mokyklų, 5600 S. Rockwell St., susimušė du mokiniai — juodas ir baltas, bet mokytojai mušeikas išsyrė.

Po pamokų mušinės atsinaujino jau tarp viso būrio juodųjų ir baltųjų trejetą bloky toliau nuo mokyklos, ties 5900 S. Rockwell. Pašaukti du policininkai mušinės likvidavo, bet vienas 15 metų mokinys policininką Castaneda pastūmęs pagrobė jo revolvėrį ir leidosi bėgti, tačiau buvo pasivytas ir suimtas. Viso suimti 6 mokiniai.

Gage Parko aukšt. mokyklų mokiniai ir iš jų baltųjų yra 83 mokiniai, nors rasinė nesantika čia tęsiasi kelintais mėnuo.

Juodieji krikščionys "atnaujinasi" bažnyčią

Juodieji krikščionys per šią prasidėjusią dekadą atgaivins institucinę bažnyčią, pasakė Juodųjų bažnytininkų koordinacinio komiteto sekretorius Albert Ragland. Juodieji didžiosios baltųjų denominacijose turėję pakeisti europinius himnus biblijine muzika ir spiritualinėmis giesmėmis. "Mes turime vieną tikrą religinę patirtį, ir tai yra gryna amerikana", pasakė Ragland.

"Mes siekiame įsteigti juodųjų ratelių didžiosios bažnyčiose ir kreipti dėmesį į socialinius reikalus ir kūrybingus užmojus švietime ir mene".

Savickas už Nixoną

Po paskutinės prezidento Nixono spaudos konferencijos, kuri buvo perduota per televiziją, Chicago Today laikraštis pravedė apklausinęją nustaitydamas, kad jaunieji netiki prezidento argumentais, bet senesnieji bendrai jį remia. Vieną tokių rėmėjų laikraštis nurodo Edward Savicką, 48 metų, gyv. 6620 S. Paulina St.

Savickas spausutvininkas ir II Pasaulinio karo veteranas, pareiškė: "Aš visiškai sutinku su Nixonu dėl Kambodijos ir pats bandžiau paaiškinti miesto centre sutiktiems jaunikiams, kurie norėjo, kad pasirašytų priešingą rezoliuciją. Negalima laimėti karo, jei yra vieta, kur priešas gali nueiti ir pasislėpti".

Pataria pasirūpinti krūtinės peršvietimu

Nuo ateinančio pirmadienio, gegužės 18 d. Chicagoje pradės veikti kilnojantieji Kalėdų ženklių X spindulių vienetai, kurie kiekvienas galės nemokamai persižvelgti plaučius ir patirti ar neturi džiūvos ar kokių kitų krūtinės ligų. Tą sveikatos patarnavimą jau 23 metai teikia Chicago Tuberkuliozės Instituto ir Muncipalinė Tuberkuliozės Sanatorija. Pernai buvo persižvelgti daugiau kaip 122,000 asmenys.

Tie X spindulių vienetai per visą vasarą iki rugsėjo 30 dienos bus pastatomi bent 60 miestų vietų ir jų pastatymas, dienos ir priėmimo valandos bus skelbiamos spaudoje.

Persivietusieji pranešimą apie rezultatus gaus per porą savaitių. Nors Instituto ir Sanatorijos pastangos išnaikinti

— "Margutis" gegužės 14 d., ketvirtadienį, minės Lietuvos Steigiamojo Seimo 50 metų sukaktį. Kalbės istorikė dr. V. Sruogienė. Bus perduoti Steigiamojo Seimo narių prėlato M. Krupavičiaus ir žurnalisto J. Pronskauskas žodžiai. "Margutis" girdimas 8—9 val. vak., 93.1 FM.

— Zigi (Zygmuntas) Palovys, gyv. Gage apylinkėje, skundėsi, kad praėitą šeštadienį vakare, laukiant autobuso prie Halsted ir Garfield blvd. gatyvių ju duokukai, grasindami ginklu, atėmė piniginę su apie \$12 pinigais. Nei dėkui nepasakė, jie nuėjo savais keliais.

— Kviečiame į talką! Lietuvių Enciklopedijos leidykla išleidusi eilę vertingų ir kaizin ar bepaprasto kartojamų leidinių, iš naujo sutelkė jėgas prie Encyclopedia Lituanica, kurios bus 6 tomai. I-asis tomas yra jau išleistas. Maloniai kviečiame į talką ją užsiimančius.

Chicagoje prenumeratas priima: Naujienų, Draugo, Barcaus, Margučio, Jaunimo Centras pas p. Rožanską įstaigose, Marginių ir p. Tvero krautuose.

Iš ankščiau išleistų leidinių dar turime:

1. Lietuvių Enciklopedija — 36 tomai.
2. Vinco Krėvės raštai — 6 tomai.
3. Mūsų Lietuva — 4 tomai.

Tai yra vertingos dovanos bet kuriai progai. Jų kainos yra žemos, leidžiant dabar kaštuoti beveik dvigubai. Nėdelsiant užsisakykite, nes atsargos yra nedidelės.

Adresas: Juozas Kapočius, 361 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Tel.: leidyklos (617) 268-7730, Namų (617) 282-2759.

(Pr.)

TRUMPAI

— "Margutis" gegužės 14 d., ketvirtadienį, minės Lietuvos Steigiamojo Seimo 50 metų sukaktį. Kalbės istorikė dr. V. Sruogienė. Bus perduoti Steigiamojo Seimo narių prėlato M. Krupavičiaus ir žurnalisto J. Pronskauskas žodžiai. "Margutis" girdimas 8—9 val. vak., 93.1 FM.

— Zigi (Zygmuntas) Palovys, gyv. Gage apylinkėje, skundėsi, kad praėitą šeštadienį vakare, laukiant autobuso prie Halsted ir Garfield blvd. gatyvių ju duokukai, grasindami ginklu, atėmė piniginę su apie \$12 pinigais. Nei dėkui nepasakė, jie nuėjo savais keliais.

— Kviečiame į talką! Lietuvių Enciklopedijos leidykla išleidusi eilę vertingų ir kaizin ar bepaprasto kartojamų leidinių, iš naujo sutelkė jėgas prie Encyclopedia Lituanica, kurios bus 6 tomai. I-asis tomas yra jau išleistas. Maloniai kviečiame į talką ją užsiimančius.

Chicagoje prenumeratas priima: Naujienų, Draugo, Barcaus, Margučio, Jaunimo Centras pas p. Rožanską įstaigose, Marginių ir p. Tvero krautuose.

Iš ankščiau išleistų leidinių dar turime:

1. Lietuvių Enciklopedija — 36 tomai.
2. Vinco Krėvės raštai — 6 tomai.
3. Mūsų Lietuva — 4 tomai.

Tai yra vertingos dovanos bet kuriai progai. Jų kainos yra žemos, leidžiant dabar kaštuoti beveik dvigubai. Nėdelsiant užsisakykite, nes atsargos yra nedidelės.

Adresas: Juozas Kapočius, 361 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Tel.: leidyklos (617) 268-7730, Namų (617) 282-2759.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

LPN'S BY EDUCATION
FOR 3 TO 11 AND
11 TO 7 SHIFTS.
A L S O
NURSES AIDS
and maintenance help.
CALL 465-7751
New Northside nursing home.

WOOL PRESSER
For coats also skirts and dresses.
Ask for LEO GRINNAR
CENTENNIAL CLEANERS
1430 W. ROOSEVELT RD.
666-2300

REIKALINGA VIREJA

Namų ruošos darbas prie 2 suaugusių. Reikalingas patyrimas, rekomendacijos. Amžius nuo 30 iki 50. Privalo kalbėti angliskai. Gyvens savo kambariuose, North Shore priemiesio namuose. Žemai išvažiavus į pietų Kaliforniją. Dėl algos susitarimui. Nurodykite atlyginimo reikalavimus. Atsakymas bus laikomas paslaptyste.

Rašyti: AF-280
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILL. 60606

SWITCHBOARD - TYPIST

5 Day week.
Air conditioned.
COLUMBIA PICTURES
550 W. JACKSON

GENERAL OFFICE

Good typing skills required w.
aptitude for figures.
9—5. 5 days.
Tel. 527-5820

BILLER - TYPIST
EXPERIENCED
For Importing Company. 5 day week.
8:30 to 4:30. Free insurance, benefits.
1433 So. WABASH, 6th Floor
Phone 939-3210

**GENERAL OFFICE AND ALSO
SWITCHBOARD OPERATOR**
Typing essential. Small modern office.
Vic. Howard & McCormick in
Skokie, near transportation. Paid
hospitalization, vacation and other
benefits.
674-2345 or 761-4600

STENO CLERK
To work in Superintendents office.
Must be able to take shorthand and
type. Contact
N. L. MINIX, VI 7-6860
ILLINOIS NORTHERN RAILWAY
261 So. WESTERN
An equal opportunity employer

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

GENERAL FACTORY
Steady Employment
Good Benefits.
CAIN TUBULAR PRODUCTS INC.
511 W. WINTHROP
ADDISON
543-5066

**JANITORIAL
AND LIGHT MAINTENANCE**
Monday through Friday, steady work.
9:00 to 5:30 P. M. also one part time
man 2—3 days per week. Steady.
Apply
So. SHORE PAVILION,
7750 So. SHORE DRIVE,
CHICAGO, Tel. 731-4200

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

BEAUTY SALON
2 STATIONS
5 dryers, air-cond.
Vic. Milwaukee & Pulaski.
\$1,000.
237-3428

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairūs Pardavimai

GRAND OPENING
Ladies Resale Shop
VISKAS MOTERIMS
815 W. 35 St. (arti Halsted)
Motery drabužiai, apranga ir
reikmenys.

— Sunkus suliesėjimo kelias — lengvo neieškoti, — 296
Alvudo radijo paskaita šį ketvirtadienį, gegužės 14 d., 10 val. r. Sophie Barcus Radijo Šeimos valandoj.

— Kylandio jauno pianisto Mindaugo Mačiūlio rečitaliui surengti yra susiorganizavę Komitetas iš lietuvių visuomenės veikėjų. Jo rečitalis įvyks gegužės 31 d. 4:00 val. p. p. Jaunimo Centre. Bilietus galima įsigyti Marginiųose. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTU NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PALOS PARK — ORLAND PARK
raijone sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai.

VILLA - WEST
135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai.
TELEF. 349-0600

ŠIAURĖS VAKARUOSE
6 kamb. su 3 mieg. apkalta namas ant 35 p. sklypo. Pilnas rūšys, gazo šiluma, visi modernūs įrenginiai ir pagrinimai, drėgnas garazas, viskas arti. Vyrš 20,000 dol. Kreiptis į savininką, tel. MA 6-8505.

MODERNUS 6 KAMB. octagon bungalow 62-ros. California apylinkė. Galima tuoj užimti. Kreiptis į savininką 737-7526 po 6 val. vak.

INVESTAVIMUI HICKORY HILLS
naujas 12 butų po 2 mieg. mūras su rūsiu ir garžu. Tel. 598-5860.

SAVININKAS PARDUODA 6 kamb. mūrą su 2 voniom Marquette Parko vakaruose. Galimas prapilimas. Vyrš 20,000. Tel. RE 5-0975 po 6 val. vak.

SAVININKAS PARDUODA 7 kamb. mūrą bungalow su dvigubu mūro garžu vakarų Chicago Lawn apylinkėje. Tel. 476-5815.

BRIGHTON PARKE
savininkas parduoda mūrinį namą, 4 butai ir gerai einantis biznis — taverna. Pardavimo priežastis — mirtis šeimoje. Kreiptis 3000 W. 47th STREET (prie Sacramento).

Valdis Real Estate
7051 S. Washenaw Ave. RE 7-7200

Šimkus Real Estate
NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokiasiu nuosavybių pirkimas — pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdijami vertimai, upildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaikal. Darbo val: Kasdien 9—3 ir 5—8.

PERKAME, PARDUODAME, MAI-
TOME įvairaus dydžio namus visur. Pardavime, paskola, visokeriopa apdrauda, veikla notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
Prospect 8-5454

MORO BUNGALOW. 6 kambariai, švarus įrengtas sklypas. 60-ta ir Francisco.

MORINTS 2 po 5. Centrinis šildymas, modernios vonios, gerai įrengtas sklypas, geriausia Brighton Parko vieta.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5780

Federalinių ir valstybės pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas — pardavimas
REAL ESTATE
Parašų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS. rinas ir nutekamuosius vamzdžius autasome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1-6047

(Kainavimas veitui, kreipkitės bet kada

GAIDOS MUZIKAMS IR DAINININKAMS

"NAUJIEŅOSE" GALIMA GAUTI ŠIAS LIETUVIŠKŲ
DAINŲ GAIDAS PIANUI:

1. Rinkinyje lietuviškų liaudies dainelių ir šokių, 16 psl. Rinkinyje yra šios dainos ir gaidos:
1. Tegu giria šlamščia,
2. Užia, tra-ta-ta
3. Suktinis I
4. Suktinis II
5. Kokietka
6. Padispanas
7. Vengerka
8. Klumpakejis
8. Agunėlės
9. Vakar vakarėl
10. Augin tėvas
11. Melišės valsas
12. Siuntė mane motinėle
13. Sigonai
14. Pelėda
15. Noriu miego

Šis gaidų rinkinys kainuoja tik \$1.00.

Šiuos gaidų ir dainų rinkinius galima gauti NAUJIEŅOSE. Jei atsiųsite čekį arba Money Orderį už gaidas ir pridėsite 25 centus persiuntimo išlaidoms, tai pasiųsime jas paštu, čekius prašome išrašyti NAUJIEŅOMS ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIEŅOS
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks	6% \$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum	5 3/4% \$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, automobilai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209